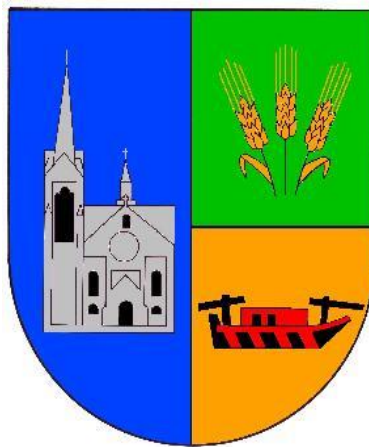

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Vállaj Község Önkormányzata

2018-2023

Felülvizsgálva 2020-ban

A felülvizsgálat során alkalmazott betűtípus Félkövér+Dőlt

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása	18
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	44
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	81
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	83
1. A HEP IT részletei	83
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	83
A beavatkozások megvalósítói	85
Jövőképünk	86
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	99
3. Megvalósítás	113
A megvalósítás előkészítése	113
A megvalósítás folyamata	113
Monitoring és visszacsatolás	114
Nyilvánosság.....	114
Érvényesülés, módosítás	116
4. Elfogadás módja és dátuma	117

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Vállaj Község Önkormányzatának célja, hogy minden lakos számára elérhetővé tegye a szolgáltatásokat, biztosítsa a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területein. Ennek érdekében megalkotja a megváltozott előírásoknak megfelelő települési esélyegyenlőségi programját.

A program tartalmazza a helyzetelemzést, a feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Az esélyegyenlőségi terv első része a Helyzetelemzés, mely részletesen kifejti a hátrányos helyzetű célcsoportok életkörülményeinek jellemzőit, felmerülő problémáit, majd a következő rész ezek megoldási módjaira keres alternatívákat intézkedési tervek segítségével.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vállaj Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

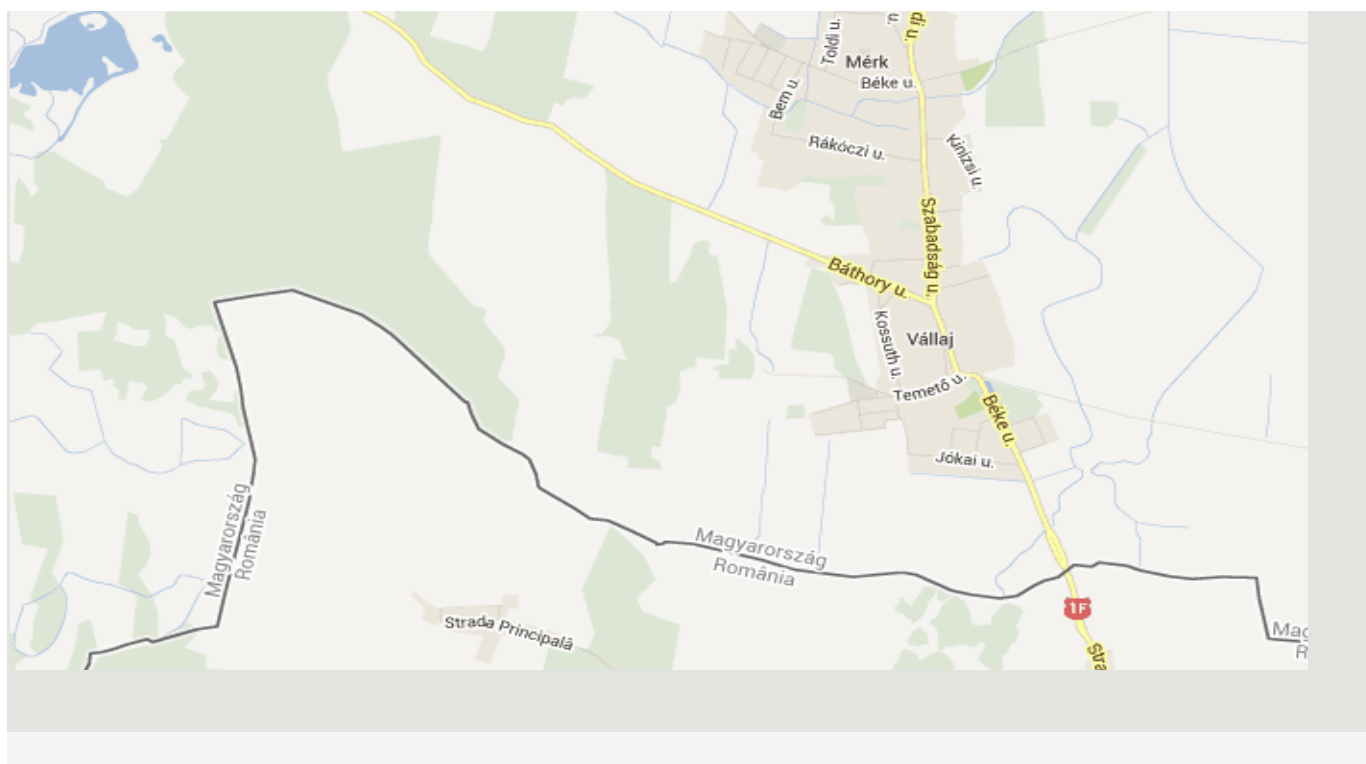
A település bemutatása

A település földrajzi helyzete:

Vállaj a **Délkelet-Nyírségben**, Nyíregyházától mintegy 67 km-re, **a román határ mentén található település**. A 471-es útról Nyírbátornál leágazó alsórendű úton közelíthető meg, a legközelebbi vasútállomás Mátészalka-Ágerdőmajor útvonalon, Ágerdőmajoron van.

Éghajlata mérsékelt meleg és a mérsékelt hűvös öv határán terül el. A település mellett folyik a **Kraszna**. Erdőtársulásaira az **akácosok** jellemzők, s viszonylag nagy területet borítanak a **tölgyesek** is. A fenyőfélék és a nemes nyárok csak kisebb társulásokat alkotnak. A nyílt társulások között **homokpuszta-rétek**, **zsombékosok** is megfigyelhetők, jellemző a **tőzegeper**, a sások előfordulása. Talaját réti talaj, réti öntéstalaj, humuszos homok jellemzi.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település történelmi bemutatása:

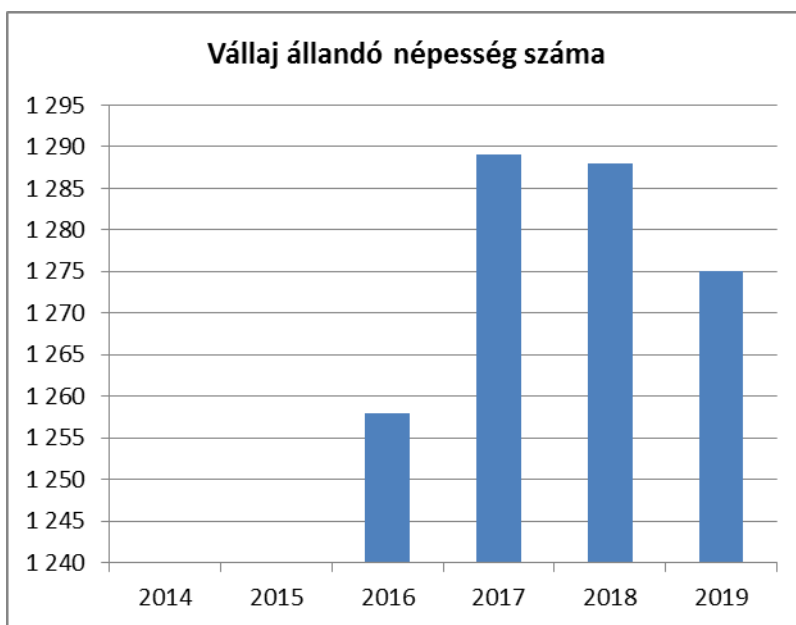
A település nevét illetően nem ismert meggyőző magyarázat: talán személynévi eredetű, s a személynév a magyar váll községnek képzős származéka. A községet egyes források szerint a Gut-Keled nemzetség alapította, ez esetben a XII. század végén keletkezhetett, de először 1335-ben említik a Gut-Keled nembeliek birtokaként. Ekkor már temploma is volt. 1354-ben a nemzetség sásvári monostorához tartozott. Az ecsedi uradalom tartozékaként osztozott a Báthori-, majd a Rákóczi birtok sorsában. 1711 után II. Rákóczi Ferenc elkobzott birtokaként a kincstárra szállt, az egészet 1746-ban Károly Ferenc vette meg. Az új birtokos német telepesekkel népesítette be. Katolikus német temploma 1771-ben épült. 1749 januárjában már körülbelül negyven sváb gazda lakott a községben, míg magyar csak kilenc-tíz. A XVIII. századi **német telepítésű község** még a századforduló után is markánsan megőrizte kulturális elkülönültségét, de az asszimiláció erőteljesen megindult.

A XIX. század hatékony parasztgazdaságaival gazdag, irigyelt településnek számított környezetében. 1945-ig a Károlyiak birtokában volt. A két világháború között határátkelőhely működött Vállaj és Csanáros között, a román-magyar határon. A II. világháborút követően Vállajról 214 főt hurcoltak el „málenkij robotra”, közülük 44 fő nem tért haza. A II. világháborúban összesen 105-en veszítették életüket. A község határába olvadt be a mai napig határnévként ismert Bódvaj-Vállaj. Eredetileg a Kaplony nemzetség birtoka volt. 1329-ben talán falu is, de már 1431-ben elpusztult település, a Báthory család ez évben szerezte meg és ettől kezdve Vállaj sorsát követte. A község az 1860-as években közigazgatásilag a Nyíri, az 1870-es évektől a Mátészalkai járáshoz tartozott. Az 1920-as évektől a Csengeri, majd az 1940-es évek közepétől ismét a Mátészalkai járáshoz került, később Mátészalka városkörnyékének része lett. Az 1920-as években körjegyzőségi székhely, hozzátartozott Mérék. 1950-ben Mérék és Vállaj községeket egyesítették Mérékvállaj néven, ám 1955-ben ismét önálló községgé alakult. 1971-től nagyközségi közös tanács társközsége, tanácsának székhelye Mérék, társközsége Tiborszállás volt. A rendszerváltást követően visszanyerte önállóságát.

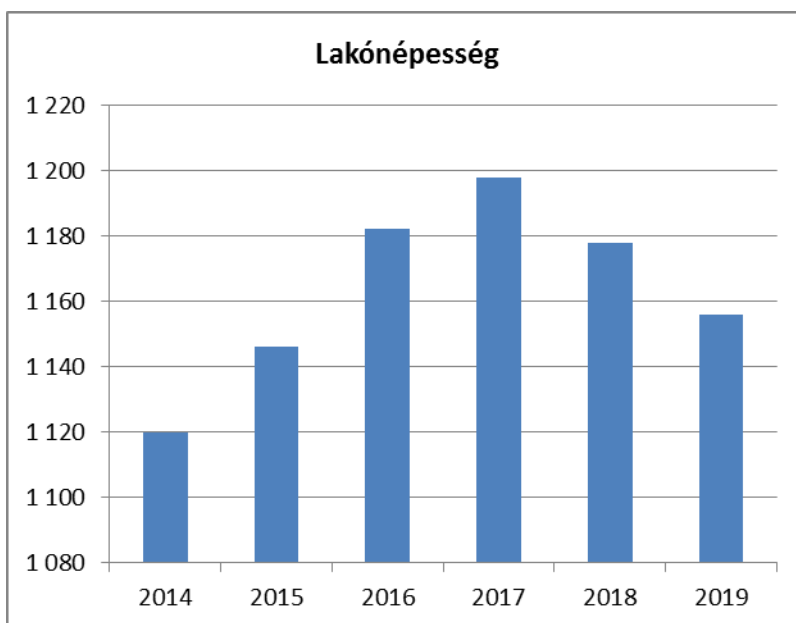
Vállaj község állandó népessége, lakónépessége:

A település állandó népességének száma jelenleg 1275 fő, lakónépessége 1156 fő, az elmúlt éveket egybevetve csökkenés tapasztalható.

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

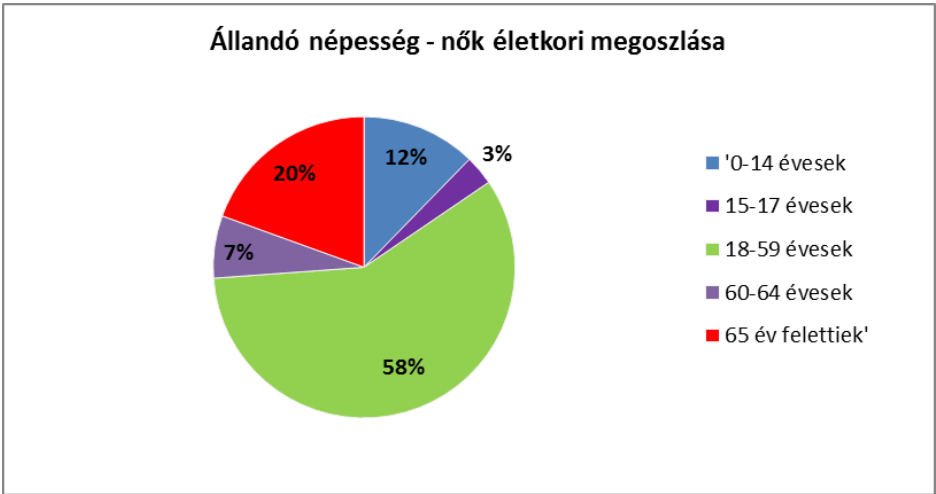
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

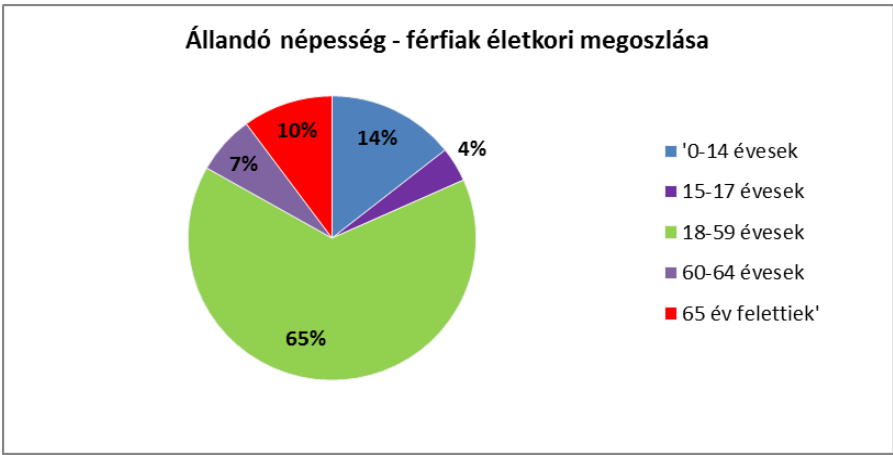
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	661	627	1288	51,32%	48,68%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			25		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	95	77	172	7,38%	5,98%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	26	20	46	2,02%	1,55%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	429	366	795	33,31%	28,42%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	44	42	86	3,42%	3,26%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	67	122	189	5,20%	9,47%

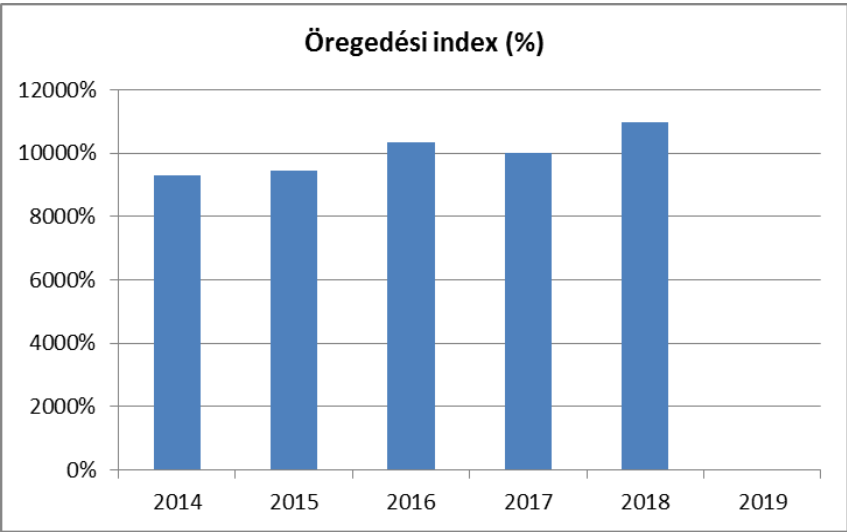
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

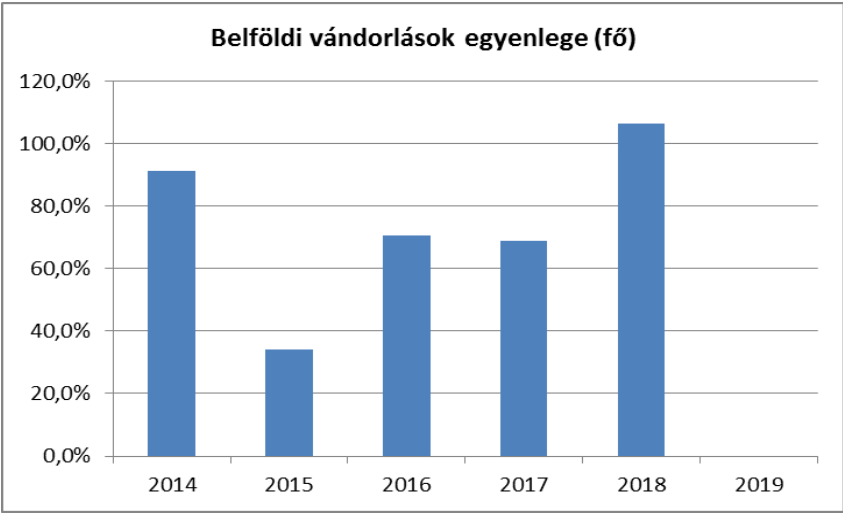

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az egymást követő években az index 100 alá süllyedt, vagyis több gyermek született a községben, de 2016. évtől ismét 100 feletti az index, túlsúlyban vannak a 65 év felettiak vagyis öregedő a népességszerkezet.

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	31	34	91,2%	-2
2015	14	41	34,1%	-22
2016	24	34	70,6%	-8
2017	31	45	68,9%	-11
2018	34	32	106,3%	-2
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás :Teir, KSH-TSTAR

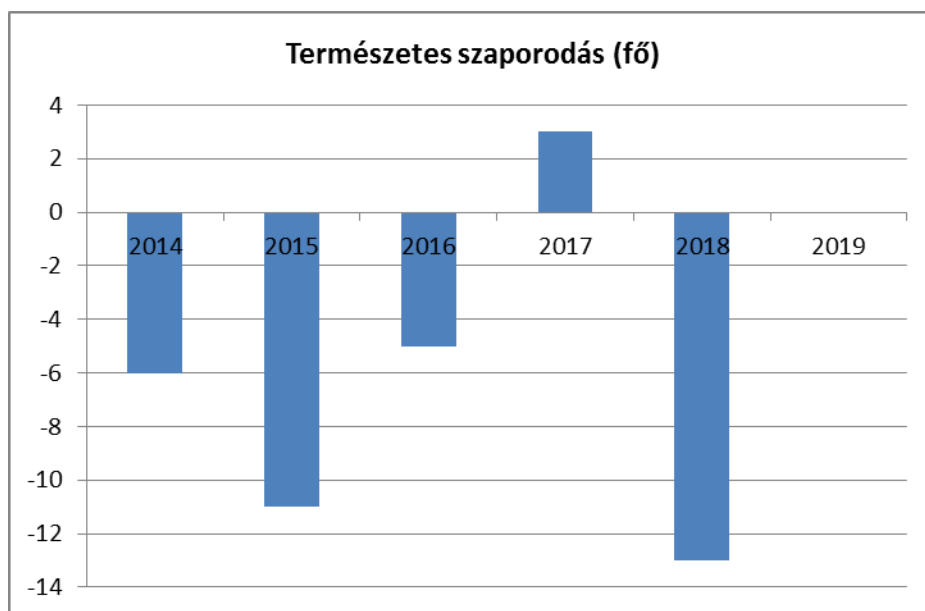

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Álláslehetőségek hiányában elsősorban a fiatalok és a képzettebb munkavállalók költöznek el a településről. A fentiek következtében, amennyiben ez a kedvezőtlen demográfiai trend nem változik, a település népessége nyilvánvalóan fokozatosan elöregszik, és emiatt torzul a lakosság korszerkezete is. Ez a későbbiekben jelentős terhet róhat majd a szociális ellátórendszerekre.

Leggyakrabban a közeli településekre, pl. Mátészalkára (járási központ) vagy Nyírbátorba költöznek az emberek, elég gyakori emellett a távolabbi városokba, településekre történő elvándorlás is.

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	6	12	-6
2015	7	18	-11
2016	8	13	-5
2017	12	9	3
2018	3	16	-13
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön az élve születések száma növekvő tendenciát mutat, de ezen tényező nem tudja kedvezően befolyásolni a természetes szaporodás arányszámát, mivel az negatív előjelű. Ez azt jelenti, hogy évente több a halálozások száma a születések számánál. 2018-ban feltűnően magas ez az arány.

Közzolgáltatások:

Közzolgáltatások elemzése	
Óvodák száma	1
Óvodások száma (fő)	39
Általános iskolák száma	1
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	51
Művelődési Ház	1

A lakosság számára a közzolgáltatások nagy része helyben, mikro-térégi központban /Nagyecsed/ másik része a járási központban, vagy a megyeszékhelyen érhető el.

Az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közzolgáltatások biztosítottak a településen. Köznevelési intézményi feladatokat, úgy mint óvodai nevelést és az általános iskolai oktatást helyben látja el. A feladatok közül a legtöbb gyereket érintő ellátás helyben hozzáférhető, vagy a kistérségi központ által fenntartott bölcsődében.

Köznevelés

Óvodai nevelés:

Az óvoda községünkben egy telephelyen működik. A 2 csoportban, 50 férőhelyre jelenleg beírt gyermekek száma 39 fő. Az óvoda 78 %-os kihasználtsággal üzemel.

Általános iskola:

Vállaji Általános iskola 260 éves múlttra tekint vissza. **Községünkben az általános iskolai oktatás egy intézményben 8 tanuló csoporttal működik, jelenleg 51 tanuló oktatása folyik.** 2007. szeptember 1.-től Méré Község Önkormányzatával intézményi társulás keretében tartottuk fenn az intézményt, 2014. január 1.-től állami fenntartással működik.

Közművelődés:

Vállaji Művelődési Ház és Könyvtár 200 fő befogadására alkalmas. A település kulturális életében meghatározó szerepet játszik: községi, intézményi rendezvények szervezése, lebonyolítása. Az épület külső felújítása megtörtént, a belső tér azonban felújításra szorul. Mind a két esetben pályázat került elfogadásra, mely az épületek energetikai korszerűsítését célozza meg.

Egészségügyi ellátás

Vállaj községben a lakosság egészségügyi alapellátása jónak mondható. Egy orvosi körzetet 1 szakorvos látja el a háziorvosi teendőket. A községben fogászat és védőnői szolgálat működik. **Pályázat keretében új orvosi rendelő és védőnői szolgálat épült, mely 2019-ben került átadásra.**

Értékeink, küldetésünk

Műemlék jellegű falu Vállaj. 1747-ben kialakított utcaképe, a megtervezett telekrendszere, a telkeken azonosan kialakított porták, a házak és csűrök kapcsolatrendszere az évszázadok múlásával nem változott. A bővülés nem a telek megosztásával, hanem új utcák nyitásával történt. A házak utcaként azonos fekvésűek, a telken hosszirányban nyúlnak el, bár előfordul az utcával párhuzamos befordítás is. Vállaj műemléki értékét nem az egyedi épületek jelentik, hanem az egységes együttes.

A falu ékessége: római katolikus temploma. Ezt a csodálatos építményt Foerk Ernő tervezte. Az eklektika jegyében épült, romantikus stílusú római katolikus templom ma már műemlék. Orgonáját Barakovics János orgona-építőmester ajándékozta a falunak.

Az önkormányzat az elmúlt években élt a pályázati lehetőségekkel, melyek segítségével jelentős felújítások, beruházások mentek végbe a településen.

2016. évben:

A könyvtár is átalakult. Új polcok lettek felhelyezve, valamint a könyvellátás is folyamatos. Lehetőség van vetítésre, ami nagyon kedvelt az óvodások körében.

2016. évben:

Vállaj Német Nemzetiségi Önkormányzat segítségével a Vállaji Római Katolikus templom emlékparkjában térvilágítás került kialakításra.

2017. évben:

Vállaj Német Nemzetiségi Önkormányzat segítségével a Mária zarándokút egyik helyszínén lévő kereszt felújítása valósulhatott meg.

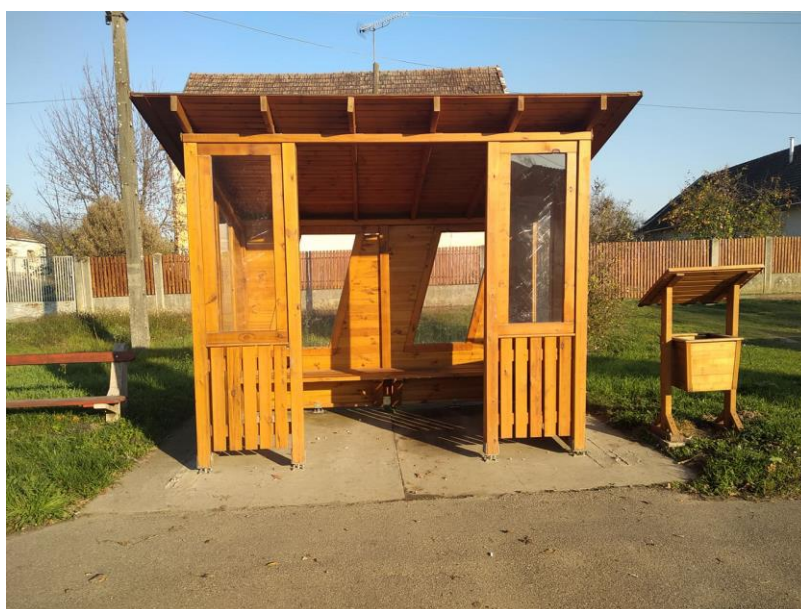
2017. évben:

Vállaj Község Önkormányzata a Belügyminisztérium támogatása révén újult meg kívül és belül egyaránt.

2017. évben:

A korábbi buszvárók helyére egy fedett, biztonságosabb, az időjárás viszontagságaitól megvédő építmények kerültek. A települése belül összesen 4 darab került elhelyezésre.

2017. évben:

Az önkormányzat mellett elhelyezkedő kis tároló is felújításra került, melynek díszes ajtaja Vállaj község sváb hagyományainak megfelelően került kialakításra.

A település az elmúlt években jelentős változásokon ment keresztül, a közintézmények megújultak, megújult a faluközpont, emlékpark létesül, így már egy élhetőbb, szép környezetben várják a gyerekeket, felnőtteket, ide látogató vendégeket.

Az Önkormányzatunk szeretné elérni, hogy minden lakos jól érezze magát községünkben, meg legyenek teremtve a megfelelő élethez szükséges feltételek, és ezek segítségével minél több fiatalt, családot a településen tartani, lecsökkenti az elvándorlást.

Futó pályázatok**TOP-1.2.1-15-SB1-2016-00015 – Nyírség turisztikai kínálatának integrált fejlesztése**

A projekt tartalmának bemutatása:

Sváb kulturális örökség turisztikai célú fejlesztése Vállaj községben (sváb tájház kialakítása és a Strudli Fesztivál infrastrukturális feltételeinek javítása)

Sváb tájház kialakítása: a projekt keretében egy meglévő, önkormányzati tulajdonban lévő, helyi védelem alatt nép lakóépületből kerül kialakításra egy sváb tájház. Az épület kiállítótérként fog funkcionálni.

A strudli fesztivál infrastrukturális feltételeinek javítása: a fejlesztés célja a strudli fesztivál rendezvényhelyszínének minőségi fejlesztése. Vállaj Község Önkormányzata egy szociális blokk kialakítását kívánja megvalósítani, amely a Strudli fesztivált szolgálni ki elsődlegesen.

VP 6-7.2.1-7.4.1.2-16 – Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartáshoz szükséges erő- és munkagépek beszerzése

A projekt tartalmának bemutatása:

0100-0101, 0146/1, 0160, 0137/2 és 0131/18 hrsz-ú külterületi utak útátépítési, csapadékvíz elvezetési munkáinak, valamint a 095/1 hrsz-ú külterületi út burkolat felújítási munkáinak elvégzése. A projekt során az alábbi tevékenységek valósulnak meg: szakmai előkészítés, közbeszerzés, mérnöki és projektmenedzsmenti feladatok ellátása, tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása.

A projekt eredményeként a vidéki térségekben élők életminőségének javítása, az alapvető szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, a földrajzi mobilitás elősegítése, ezeken keresztül a térség gazdaságának fejlesztése valósul meg.

Megvalósult pályázatok:

TOP-2.1.3-15-SB1-2016-00019 – Vállaj község csapadékvíz elvezető rendszerének fejlesztése

A projekt tartalmának bemutatása:

Jelen pályázat keretében Vállaj Község Önkormányzata célként tűzte ki a település csapadékvíz elvezető rendszerének kiépítését és fejlesztését. A beruházás során megfelelő csapadék- és belvíz elvezető hálózat került kialakításra. A fejlesztés eredményeként biztosítottá vált a terület csapadékvíz elvezetése a károk megelőzése érdekében, valamint a talajba történő visszaszivárgás. A projekt keretében 1455,4 folyóméter belterületi vízelvezető csatorna kerül fejlesztésre és kiépítésre. A megfelelő vízelvezetés biztosításával megszűnt az utak és burkolt felületek állagának romlása is. A fejlesztés célja volt a lakóingatlanok belvízveszélyének csökkentése, az utak védelme, a csapadékvíz megfelelő színvonalú elvezetése és a megépült hálózat fokozatos rekonstrukciója.

TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00013 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Vállaj községben

A projekt tartalmának bemutatása:

A projekt során a Szabadság utca 46. szám alatt található Általános Iskola épületén komplex energetikai, a Szabadság tér 6. szám alatt található Polgármesteri Hivatal, Temető utca 2. szám alatti Óvoda és konyha, valamint a Szabadságtér 1. szám alatt egy épületben található Védőnői Szolgálat és Könyvtár pedig napelemes rendszerrel került korszerűsítésre. A beruházás keretében a fejlesztéssel érintett két épület energetikai jellemzőinek és besorolásának javítása, az épületek épülethatároló szerkezetinek hőszigetelése, illetve nyílászárócserek valósulhattak meg, biztosítva ezzel az épületek hosszú távú fenntarthatóságát, és egyben a jelentős energia megtakarítást is egyaránt.

Hosszú távon az önkormányzat célja, hogy a lehető legnagyobb mértékben önellátóvá tudja tenni épületeit, azaz minél kisebb mértékű legyen a költségvetési forrásoktól való függés.

A célok rövid összefoglalása:

- **a havi kiadások szignifikáns mérséklése az energetikai jellemzők javításával**
- **munkahelyteremtés**
- **a gazdaságos működés biztosítása az önkormányzat hosszú távú működéséhez**
- **hozzájárul a Magyar Államkincstár által meghatározott célok teljesüléséhez**
- **környezettudatos szemlélet erősítése**
- **növeli a hazai megújuló energiahasznosítás arányát**

TOP-4.1.1-15-SB1-2016-00061 - Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Vállajon és Tiborszálláson

A projekt tartalmának bemutatása:

A projekt során Tiborszállás településen felújításra került az egészségügyi alapellátó épület, kivéve az épületenergetikai felújításokat. Vállaj település vonatkozásában a projekt során új épületbe költözött a háziorvosi praxis és a védőnői tanácsadó szolgálat. A projektben résztvevő települések tekintetében az alábbiak szerint épül fel az alapellátás struktúrája:

Védőnői ellátás: a település ellátását a Vállaj-Tiborszállás védőnői körzet védőnője látja el. A védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzése, segítségre irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Orvosi ellátás: a háziorvosi ellátás szintén Vállaj-Tiborszállás körzetben valósult meg egyes körzetben. Valamennyi szakellátás Mátészalka városban érhető el. Központi orvosi ügyelet Nagyecsedben található.

Az új épület építésének indokoltságát az adja, hogy a régi rendelő átalakításával nem lettek volna teljesíthetők a kötelező energetikai, és orvosszakmai feltételeknek való megfelelés kritériumai. Az új rendelő a falu szívében kerül kialakításra. A fejlesztés hatására javult az egészségügy alapellátás minősége.

VP 6-7.2.1-7.4.1.1-16 – Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítése

A projekt tartalmának bemutatása:

A projekt során a Művelődési Ház energetikai korszerűsítése valósult meg, úgy mint: külső-belső felújítási és korszerűsítés munkálatok elvégzése (hőszigetelés, nyílászáró csere, az épület hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségek csökkentése. További napelemes és napkollektoros rendszer telepítése, a megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások teljesítése (tájékoztatás és nyilvánosság, műszaki ellenőrzés, projektmenedzsment tevékenység.

Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása

A projekt tartalmának bemutatása:

A támogatási összeg kizárólag önkormányzati étkeztetési fejlesztéseket célzó beruházás megvalósítására

használhatta fel Önkormányzatunk. Vállaj településen az óvoda épületében található konyha szolgálja ki mind az iskolások, mind az óvodások nap étkeztetését. A konyha már igen régen került felújításra, ezért pályáztunk, hogy megfelelő körülményeket tudjunk biztosítani a mindennapos konyhai feladatok ellátásához. A főzőkonyhában a vakolat leverése, csempézés, falak, mennyezet festése, villamoshálózat felújítása, újvezetékelési feladatok váltak szükségessé. Valamint 2 db új gázüzemű főzőüst és egy hárommedencés mosogató is beszerzésre kerül. Ezek segítségével egy korszerűbb konyha kerül kialakításra.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. Az önkormányzat a továbbiakban is szeretne az állami és uniós forrásokra pályázni a község fejlesztése céljából.

A főzőkonyha több tíz évvel ezelőtt épült a kor és a település akkori igényei kielégítésére. Az óvoda konyhája az óvodások mellett az általános iskola tanulóit valamint az önkormányzat szociális étkeztetését is biztosítja. Az említett konyha technológiai berendezései elavultak és rossz hatékonysággal működtethetőek voltak. A felújítás során teljes cserére került sor a főzőkonyha nagy konyhai berendezésével és a gázos főzőüsttel. Két darab 200 literes új gáz üzemű főzőüst megvásárlása valósulhatott meg, valamint szükségessé vált egy rozsdamentes, hárommedencés mosogató beszerzése is. A főzőkonyhában lévő eszközök cseréje következtében a konyhai rész teljes épületgépészeti és villamos felújítását is el kellett végezni, a főzőtér padló és falburkolatát is szükséges volt cserélni, illetve felújítani, festeni. A tervek megvalósításával belső átalakításokkal és elavult berendezések cseréjével a felmerült hiányosságokat és az üzemeltetés során folyamatosan felmerülő kompromisszumos megoldásokat szüntethettük meg.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vállaj település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat rendeletalkotási jogkörében eljárva, kiemelt figyelmet fordít a hátrányos társadalmi csoportok támogatására. Az önkormányzat testülete a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe véve a következő önkormányzati rendeleteket alkotta meg, amelynek célja a törvényi előírásokon túl, hogy községünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A helyi rendeletek, szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a hátrányos helyzetűek, az idősek a gyermekek, fiatalok, a helyi civil szervezetek valamint a családok állnak.

A megalkotott hatályos önkormányzati rendeletek:

A településen a képviselőtestületi rendeletek alapján a következő támogatásokban részesülhetnek a lakosok:

-Vállaj Község Önkormányzata a 4/2000 (IV.25.) rendeletével szabályozta az első lakáshoz jutás feltételeit. Ezzel a támogatással segítik a fiatalok lakáshoz jutását, letelepedését, mely a népesség számára jótékony hatással bír.

- Vállaj Község Önkormányzata Képviselő-testület 7/2013 (IX.27) szociális tűzifa rendeletben rendelkezik a Szociális célú tűzifa támogatás megállapításáról. Ezen rendelet az 57/2013. (X. 4.) BM rendeletben foglaltak alapján került meghozatalra.

- A képviselő-testület 8/2012. (VII.22) rendeletével szabályozta a szociális ellátásokat.

A törvényi előírásokon túl e rendelet célja, hogy Vállajon olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.

Helyi stratégiai dokumentumok:

Vállaj Község Építési Szabályzata és Szabályozási terve elfogadásáról szóló 9/2006 (V.11.) rendelet tartalmazza a település területtípusi besorolását, az építkezés rendjére vonatkozó szabályokat, az övezetek felosztását.

Vállaj Község 2011-2014. évi gazdasági programja tartalmazza a község középtávú fejlesztési tevéit.

A 2013. év költségvetési koncepcióját a 208/2012 (XI.29.) határozattal fogadta el a Képviselő testület, mely tartalmazza a 2013. évben várható bevételeket és kiadásokat. A 2014. év költségvetési koncepciót két ülésen tárgyalta, és a 74/2013 (IV.11) valamint a 150/2013 (X.30.) határozatával döntött annak elfogadásáról.

Vállaj Község a HEP-nél a község már meglévő több évre előre megtervezett stratégiáival való illeszkedés, közös élhető jövő megteremtését szem előtt tartva alkotta meg.

A községünk hosszú távú jövőképe az értékek és hagyományok megőrzése mellett a fenntartható fejlődés az értékőrzés és a megújulás, a Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható fejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A község, mint az élhető, értékőrző hagyományőrző környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a helyi lakosság érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az egyenlő hozzáférés, az egyenlő bánásmód biztosítása lényeges eleme. A Középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Vállaj Község Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében azon belül a Mátészalkai Kistérségben található.

A kistérség az ország legkeletibb megyéjében Szabolcs-Szatmár-Bereg megye dél-keleti részén található. A kistérség települései Mátészalka körül helyezkednek el. A várostól É-ra, Ny-ra és K-re eső települések egy kb. 14 km-es, a délre eső települések egy 25 km sugarú körben találhatók. A térség északon a Beregi síksággal határos, nyugati része a Nyírséghez, keleti, délkeleti része a szatmári síksághoz tartozik. A térségen belül eltérő adottságokkal rendelkezik a Szamos melléke, amely folyó keletről határolja a vizsgált térséget. A térség délkeleti része Romániával határos, itt helyezkedik el az Ecsedi-láp is. Az utóbbi évtizedekben a megye szatmári részének nevezik ezt a területet.

A kistérség összterülete 624, 70 km², a megye területének 10, 52 %-a, az állandó lakónépesség száma 64 810 fő, (2013) népsűrűsége 104 fő/km². A települések között lakosságszámban jelentősebbek a 17 144 fős Mátészalka, (a kistérség össznépességének 26, 45%-a), a 6524 fős Nagyecsed, illetve 3000 fő körüli Hodász, Kocsord, Vaja és Ópályi községek. Az 1000 főnél kisebb népességű falvak száma 7, négy település lakossága az 500 főt sem éri el.

A térségben egy település, Nagyecsed tartozik az 5 ezer főnél népesebb települések közé, a 2 – 5 ezer főt számláló középfalvak aránya 36 %, az 500-2000 lakosú kistalvok aránya 44 %, az 500 főnél kisebb népességű aprófalvak aránya 16 %. A térségre tehát a kis és középfalvak a jellemzőek.

A kistérségre jellemző, hogy Mátészalka kiemelkedő elsőrendű központi szerepet tölt be a kistérség társadalmi-gazdasági életében. Vonatkozik ez a gazdaság koncentrációjára, az intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátásra, az infrastruktúrára egyaránt. A város és a térség települései között ezért egyrészt szoros egymásrautaltsági kapcsolat jellemző, másrészt – ebből következően – a viszony nem mentes a feszültségektől sem.

A városok közül egyedül Mátészalka tekinthető teljes körű városi ellátást biztosító központnak. Nagyecsed mindössze részleges városi ellátást és részleges városi igazgatást biztosító alközpontként értelmezhető.

Mátészalka eddig kiépült intézményhálózatának köszönhetően központi szerepkörrel rendelkezik a térségben az alábbi területeken:

- közlekedés
- alap- és középfokú oktatás
- banki- és pénzügyi szolgáltatások
- egészségügy, szociális ellátás
- gazdaság – foglalkoztatás
- kultúra
- szennyvíz-kezelés
- ivóvíz-szolgáltatás

A körzet központja Mátészalka, a térség egyetlen 10 ezres lélekszámot meghaladó települése. Vonzáskörzetéhez 25 település tartozik: Fábíánháza, Fülöpödaróc, Géberjén, Győrtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mátészalka, Mérk, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítófűlpös, Ór, Papos, Rápolt, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

Mikrotérségi feladatellátás:

A környező települések mikrotérségi központjaként Nagyecsed intézményei a településen túlmutató feladatokat is ellátnak. A városban működő, mikrotérségi ellátást nyújtó intézmények az alábbiak:

- Nagyecsed Város Önkormányzata a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Társulás keretében biztosítja a szociális alapellátásokat, melyek a következők: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása. Ezek a szolgáltatások kiterjednek Nagyecsed város, Mérk nagyközség, Fábíánháza, Tiborszállás, Vállaj, Győrtelek, Rápolt, Ökörítófűlpös, Géberjén és Fűlpödaróc községek közigazgatási területére.
- Nagyecsed, Tiborszállás, Mérk, Vállaj, Fábíánháza önkormányzatai a hatékonyabb, szakszerűbb és költségvetéskorábbi működés érdekében a bölcsődei feladat közös megszervezésében állapodtak meg és ebből a célból társulási megállapodással intézményi társulást hoztak létre, Szatmári Kistérségi Bölcsődei Intézményi Társulás névvel, nagyecsedí gesztorsággal és székhellyel.

Jelen dokumentum a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás esélyegyenlőségi programjában lefektetett intézkedések figyelembe vételével került elkészítésre.

Vállaj tagja a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulásnak, a Mária Út Közhasznú Egyesületnek és az „Egy jobb életért HACS” LEADER Egyesületnek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályai alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Vállaj Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Vállajjal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. ***Vállaj 1275 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.***

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó

részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,4 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A település mélyszegénységben élő lakosai és az itt élő romák jövedelmének jelentős részét a szociális juttatások, és a gyermekek után járó ellátások adják. Sokat javított anyagi helyzetükön a közfoglalkoztatásba való bevonás lehetősége.

Az anyagi helyzetük nemcsak az alacsony jövedelem, hanem a felhalmozott közüzemi tartozások, és az egyéb tartozások miatt is folyamatosan romlik.

A nemzetiségi hovatartozás alapján 32 fő /2011. évi népszámlálási adat alapján/ vallja magát cigánynak Vállajon. A magas munkanélküliség és a nagy számú foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők adataiból következtetni lehet arra, hogy nagyon magas a mélyszegénységben élők száma.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A foglalkoztatottság alacsony arányának okai a munkahelyhiány mellett az aluliskolázottság, a motiváció hiánya, a beletörődés az alacsony életszínvonalba./

A lakosság legnagyobb hányadának nincs lehetősége arra, hogy megtakarítson, ami abban is tükröződik, hogy a többség nem rendelkezik megtakarítással az esetlegesen felmerülő váratlan kiadások saját erőből való finanszírozására. **Vagyoni helyzet: A 2019. évben Vállaj település 445 lakással rendelkezik.**

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban:

Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

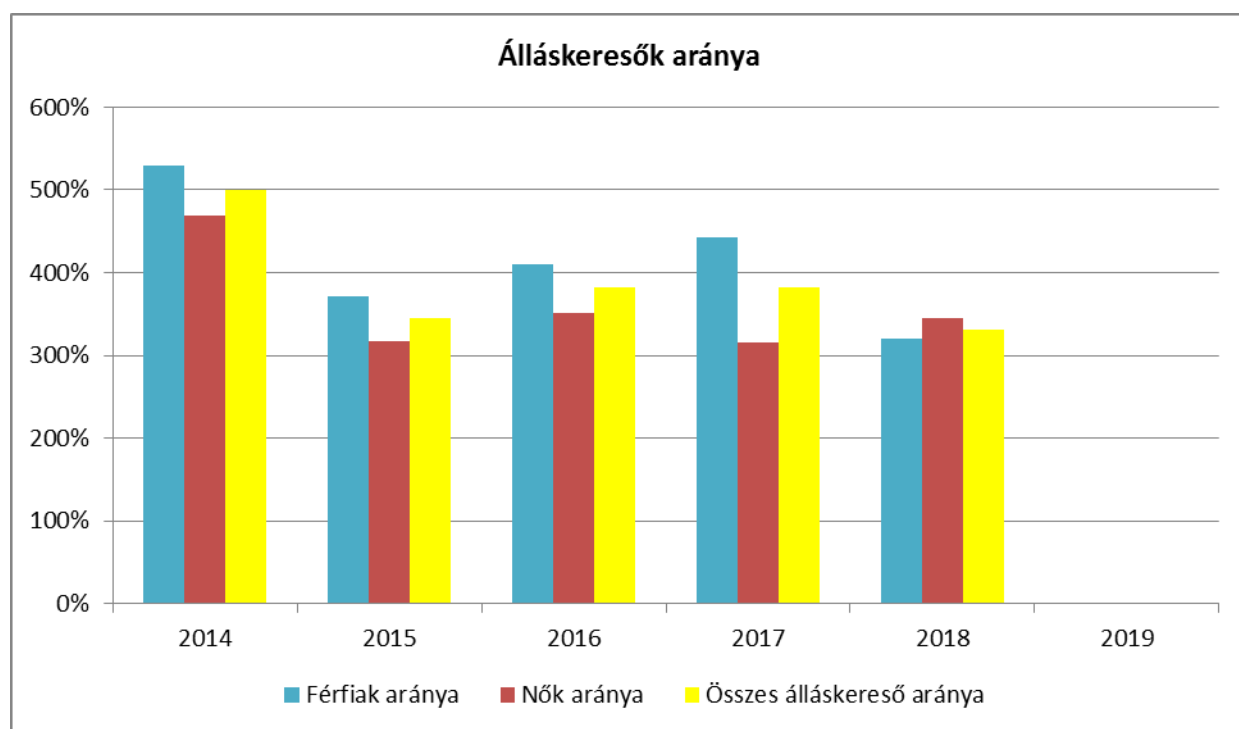
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az országos gazdasági, foglalkoztatási adatokat figyelembe véve a megye az ország leghátrányosabb térségei közé tartozik, a munkanélküliségi ráta is jóval magasabb az országos átlagnál. Jelenleg az országos munkanélküliségi ráta 3,6 %, ehhez viszonyítva a megyei ráta közel 9 %-os.

Ha a helyi adatokat figyeljük, a település aktív korú (15 és 64 év közöttiek) lakosságának közel 20 %-a munkanélküli, ezáltal tartósan a létminimum alatt élnek. Ez az arány nem sokat változott az évek folyamán.

Kevés a munkáltató a településen, így a lehetőségek még inkább korlátozottak.

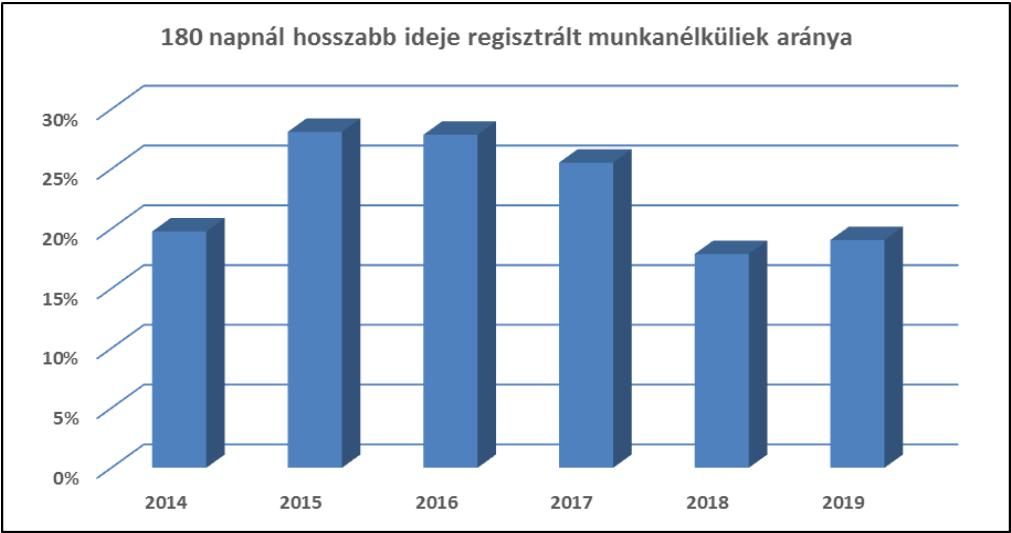
Az aktívkorúak ellátása tekintetében jelentősen növekedett a jogosultak létszáma. Egyre több azon regisztrált munkanélküliek száma, akik elhelyezkedni továbbra sem tudnak, azonban az ellátására való jogosultság feltételeinek megfelelnek

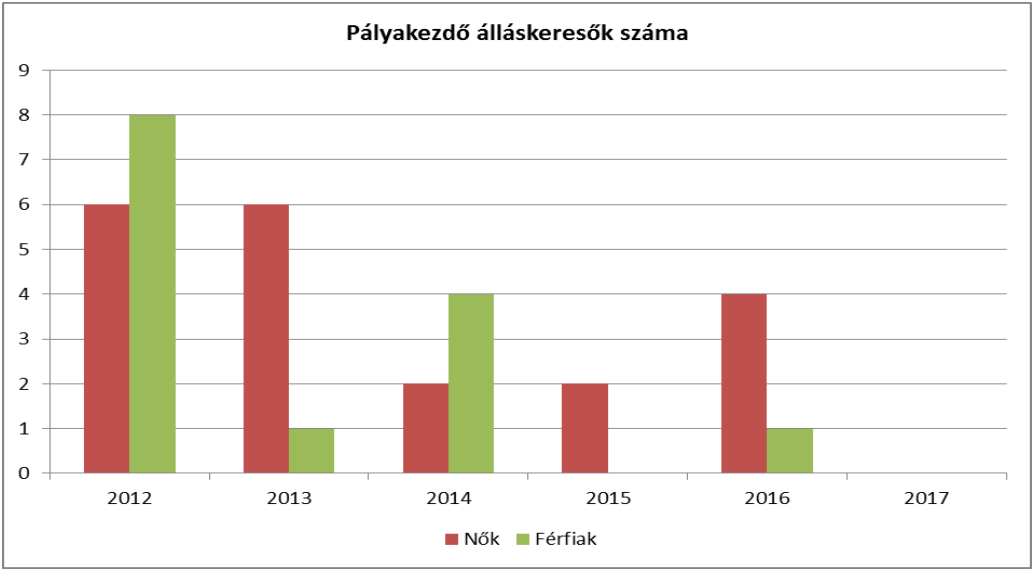
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	444	410	854	24	5,29%	19	4,70%	43	5,01%
2015	458	418	876	17	3,71%	13	3,17%	30	3,45%
2016	469	427	896	19	4,10%	15	3,51%	34	3,82%
2017	486	435	921	22	4,42%	14	3,16%	35	3,83%
2018	499	428	927	16	3,21%	15	3,45%	31	3,32%
2019	n.a.	n.a.	-	14	-	13	-	26	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

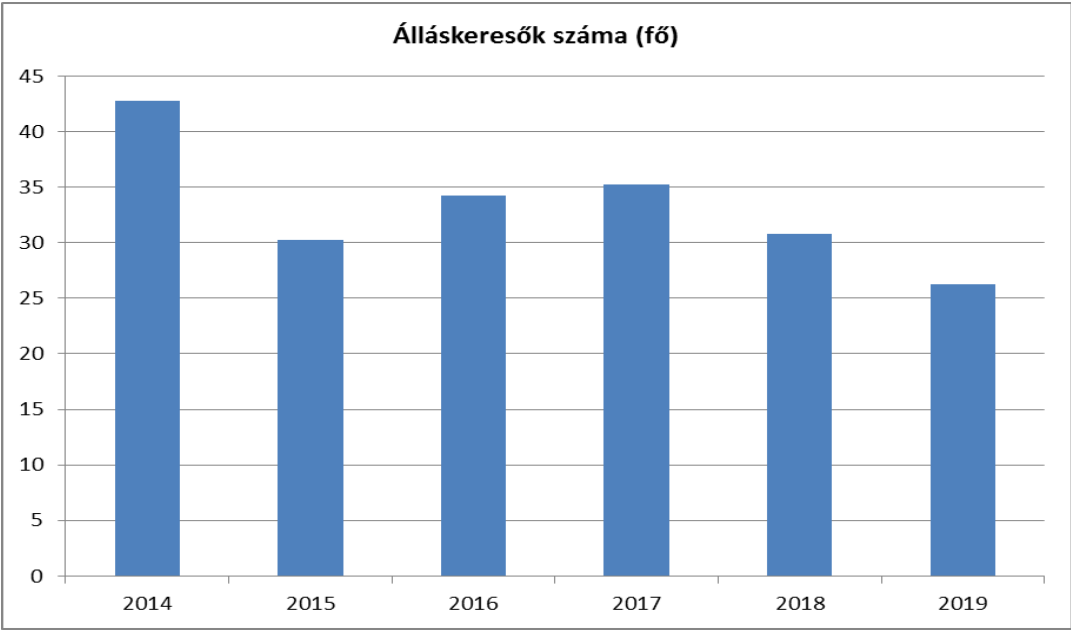
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettségű lakosoknak még nehezebb elhelyezkedniük, mert sok esetben az általános iskolát sem fejezték be, ami gyakran feltétele a munkavállalásnak.

Közfoglalkoztatás keretein belül a segédmunkás munkakörben nem feltétel az általános iskolai végzettség, ezért itt több eséllyel indulnak, mint egy más munkahelyen.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

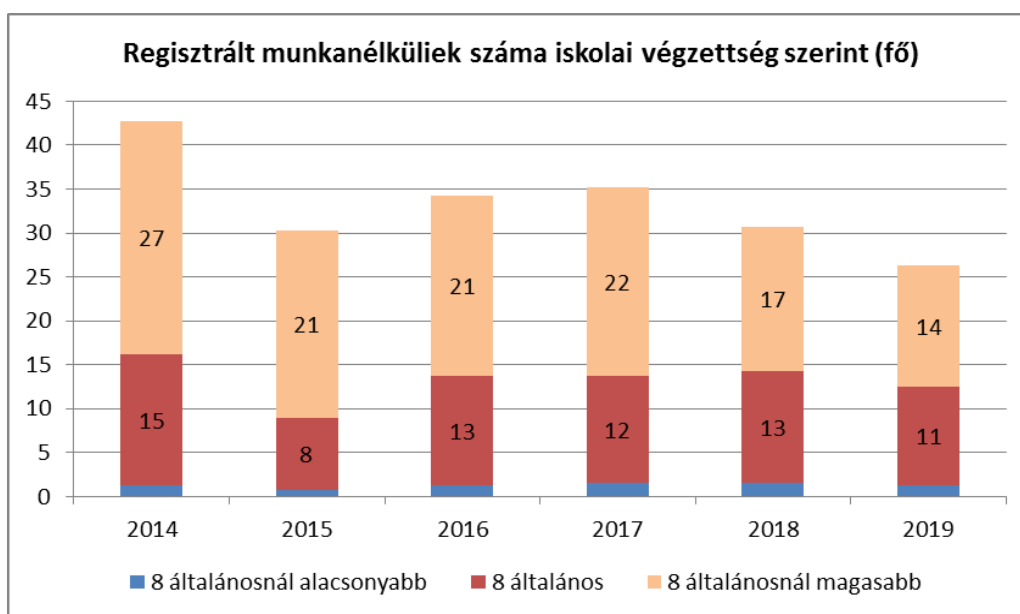
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		43	30	34	35	31	26
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	1	2	2	2	2
	%	1,75%	3,31%	5,84%	6,38%	4,88%	8,57%
20-24 év (TS 1003)	Fő	9	5	5	5	3	2
	%	20,47%	16,53%	13,87%	12,77%	9,76%	8,57%
25-29 év (TS 1004)	Fő	3	3	4	3	3	2
	%	7,02%	8,26%	10,95%	8,51%	8,13%	7,62%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5	3	3	3	4	2
	%	11,70%	8,26%	8,03%	7,09%	13,01%	6,67%
35-39 év (TS 1006)	Fő	5	7	8	7	5	4
	%	10,53%	23,97%	24,09%	20,57%	16,26%	14,29%
40-44 év (TS 1007)	Fő	7	4	4	4	4	4
	%	15,79%	12,40%	11,68%	10,64%	11,38%	16,19%
45-49 év (TS 1008)	Fő	7	4	5	4	4	2
	%	15,20%	13,22%	13,87%	12,06%	12,20%	6,67%
50-54 év (TS 1009)	Fő	4	2	1	3	4	3
	%	8,77%	4,96%	3,65%		13,01%	9,52%
55-59 év (TS 1010)	Fő	4	1	1	3	2	2
	%	8,77%	3,31%	3,65%	7,09%	6,50%	5,71%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	2	2	2	2	4
	%	0,00%	5,79%	4,38%	5,67%	4,88%	16,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	43	1	2,33%	15	34,90%	27	62,79%
2015	30	1	3,30%	8	26,66%	21	70,00%
2016	34	1	2,94%	13	36,80%	21	60,30%
2017	36	2	4,20%	12	34,50%	22	60,60%
2018	32	2	6,25%	13	40,63%	17	53,13%
2019	26	1	3,85%	11	42,30%	14	53,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

c) közfoglalkoztatás

A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. **2019-ben a közfoglalkoztatásban részt vettek száma 35 fő. Az önkormányzat a Start közmunkaprogramban évek óta részt vesz, illetve részt vesz a hosszabb távú közfoglalkoztatási programba is, mely 2020-ban 33 főre csökkent.** Feladatuk a belvízelvezető árkok és a mezőgazdasági utak rendbetétele, tisztántartása. A program keretében munkák elvégzéséhez szükséges eszközöket, traktort, pótkocsit, fűkaszát, ekét szerzett be az önkormányzat.

Rövidtávon jó lehetőség ez a munkanélkülieknek, de ez csak átmenetileg nyújt megoldást a problémákra. Abban nyújt igazán segítséget, hogy a tartósan munkanélkülieket ezzel a foglalkoztatás típusal visszavezethetjük a munka világába, egy áthidalást nyújt nekik a munkanélküliség és az állandó munkahely között.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatását a munkaerőpiacon történő elhelyezkedését elsősorban a Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége segíti, képzésekhez, továbbképzéshez való hozzáféréssel.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Önkormányzatunk folyamatos kapcsolatot tart a Mátészalkai Járási hivatal Munkaügyi Kirendeltségével, és információval rendelkezünk az induló tanfolyamokról, melyekről folyamatosan értesítjük az érintett réteget. Nagy az érdeklődés azon tanfolyamok iránt, ahol az oktatás ingyenes, és a képzés idejére a

keresetpótló juttatásban részesül a résztvevő. Ilyen tanfolyamok pl. a parkgondozó, az óvodai dajka, a gazdasági informatikus, a burkoló, a szakács és ezekhez hasonló piacképes szakmákat adó tanfolyamok.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élőket és romákat legnagyobb mértékben a helyi önkormányzat foglalkoztatja közfoglalkoztatás, a Start program keretében.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzatunkra hátrányos megkülönböztetésről, diszkriminációról még nem érkezett bejelentés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociálisan rászoruló személyek részére az alábbi pénzbeli ellátásokat lehet megállapítani:

Szociális rászorultság esetén a járási hivatal:

- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátást,
- ápolási díjat:
 - súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
 - a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
 - kiemelt ápolási díjat állapít meg.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapít meg. Vállaj Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015 .(III.1.) önkormányzati rendelete az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról a következőket tartalmazza:

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:

- aktív korúak ellátása
- lakásfenntartási támogatás

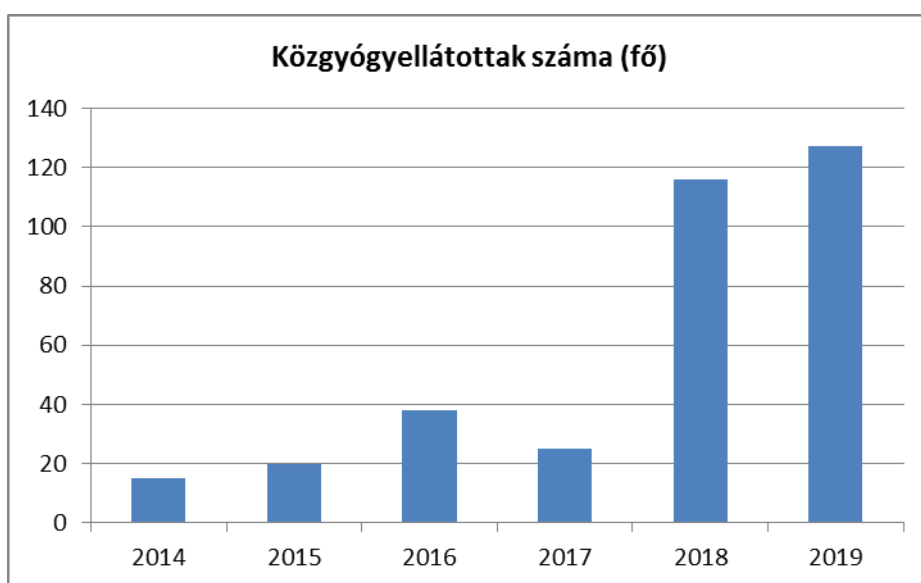
Települési támogatás:

- lakhatási támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- átmeneti segély
- temetési segély

Természetben nyújtott szociális ellátások:

- Köztemetés
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- adósságkezelési-szolgáltatás

A közgyógy ellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A gyógyszer keret egyéni és eseti keretből tevődik össze. A jogosultság lehet alanyi, normatív vagy méltányossági jogcímen. Az alanyi jogcímen biztosított közgyógyellátás jövedelmi helyzetétől és a havi rendszeres gyógyító ellátás költségétől független. **A normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás jövedelmi helyzetétől és a havi rendszeres gyógyító ellátás költségétől függő ellátás. A járási hivatal alanyi és normatív jogcímen közgyógyellátásra való jogosultságot állapít meg. 2017-ben 25 személy rendelkezett közgyógyellátási igazolvánnyal. Az alanyi jogcímek közé tartozik a „hadigáymoltság”, melynek igazolása eredményeként 2018-ban már 116, 2019 pedig 127-re nőtt a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma. Az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat az ellátottak számának alakulása.**

Forrás: KSH, TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

- a) súlyosan fogyatékos, vagy
- b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

2019-ban 7-en részesültek alanyi jogon ápolási díjban.

Aktív korúak ellátása

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek:

- a) aki egészségkárosodott:

- munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- vakok személyi járadékában részesül, vagy
- fogyatékosági támogatásban részesül;
- b) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- c) akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- d) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- e) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátásának két típusa:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult:

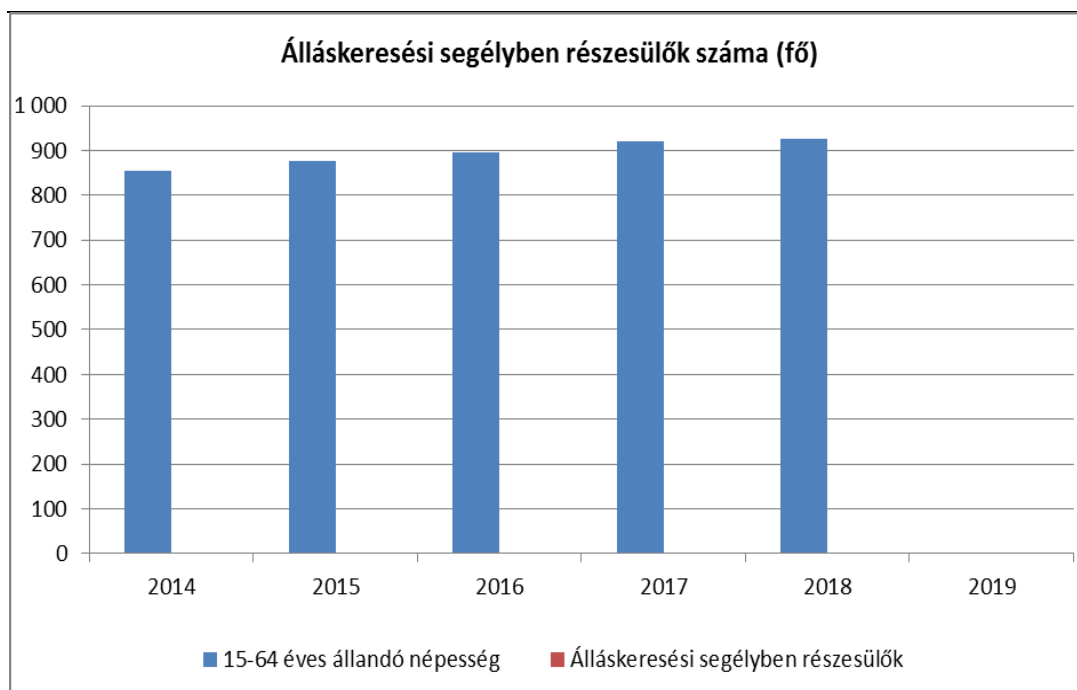
- a. aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b. 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, és nem jogosult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét (amennyiben még nem nyilvántartott álláskereső), valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni.

Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2014	854	1	0,09%
2015	876	2	0,20%
2016	896	2	0,22%
2017	921	2	0,16%
2018	927	1	0,11%
2019	n.a.	2	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

A rászoruló személyek részére szociális ellátás keretében átmeneti segélyt állapíthat meg a képviselő-testület. **2016.-ban 40, 2017.-ben 33, 2018.-ban 46, 2019.-ben 62 esetben részesültek átmeneti segélyezésben Vállaj településen.**

- **időskorúak járadékát 2019-ban 1 fő részére állapítottunk meg a településen**
- **temetési segélyben 2019 évben 4 esetben részesültek**
- **ápolási díjban 2019-ban 7 fő részesült**
- **lakásfenntartási támogatást 108 fő kapott 2019-ben**

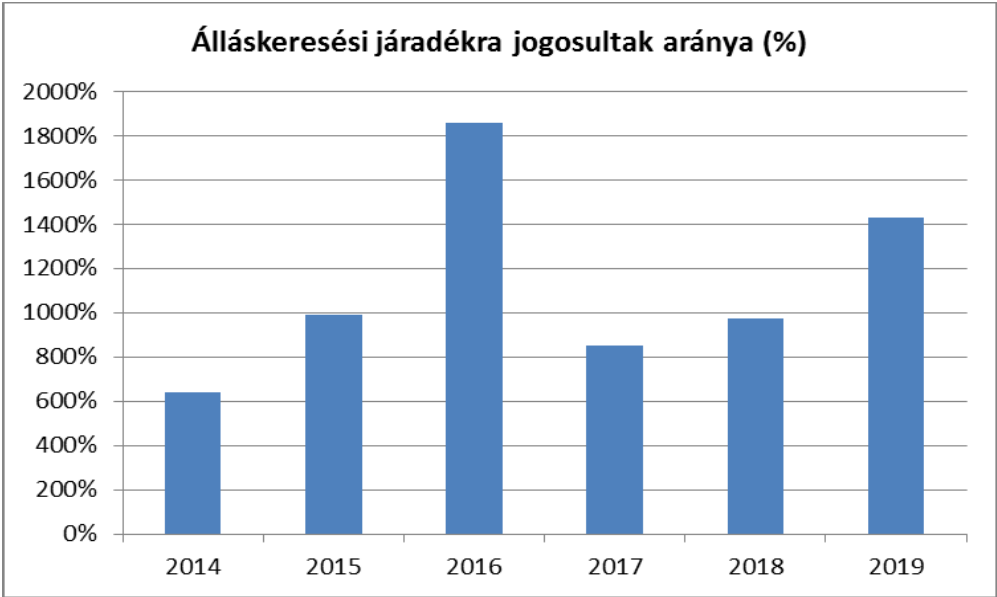
A településen a nyilvántartott álláskereső 5,1 %-a jogosult álláskeresői járadékra. Az álláskereső támogatására több lehetőség van, a támogatott képzéseken résztvevők képzési támogatást kapnak. A

hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók a munkaadó részére. Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható a legalább 3 hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs eljárásban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb 6 hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében. Munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása a munkáltatónak. Nyugdíj előtti álláskeresői járadék.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2014	43	3	6,4%
2015	30	3	9,9%
2016	35	7	18,6%
2017	35	3	8,5%
2018	31	3	9,8%
2019	26	4	14,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a

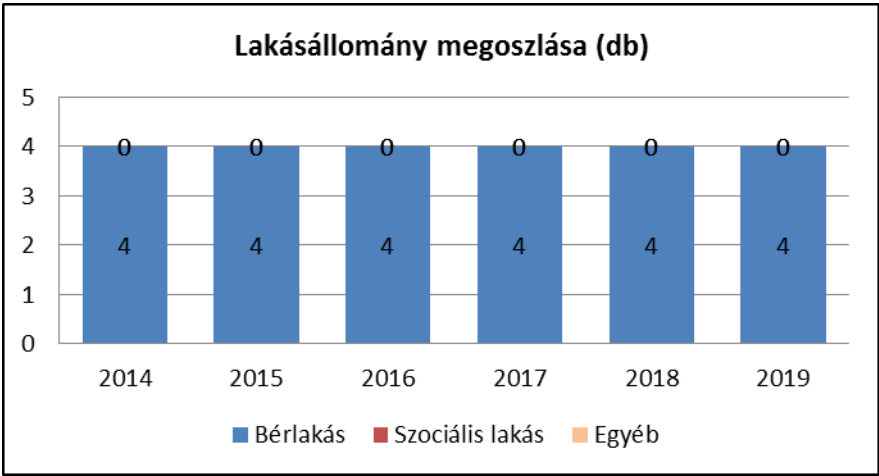
lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket,

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	445	0	4	0	0	0	0	0
2015	445	0	4	0	0	0	0	0
2016	445	0	4	0	0	0	0	0
2017	445	0	4	0	0	0	0	0
2018	445	0	4	0	0	0	0	0
2019	445	0	4	0	0	0	0	0

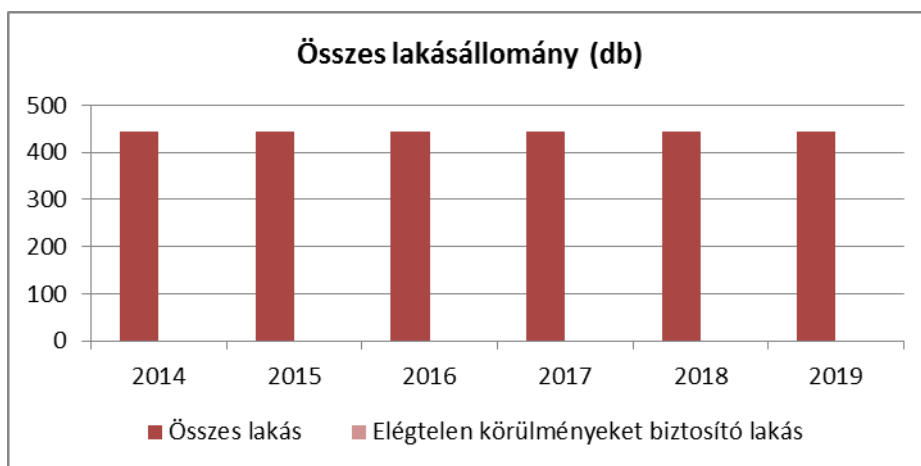
elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen 445 lakás található. Ez a szám az évek alatt nem növekedett. A jelentős munkanélküliség, a kisvárosokban és vidéken tapasztalható gazdasági bizonytalanság miatt kevés fiatal pár telepedik le a községünkben. A lakásépítési támogatás változása miatt, illetve a válság okozta nehezen teljesíthető hitelfeltételek következtében az új lakások építése jelentős mértékben csökkent. Az itt letelepedők sem építkeznek már, hanem inkább használt lakást vásárolnak, és a lehetőségeikhez mérten rendbe hozzák.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

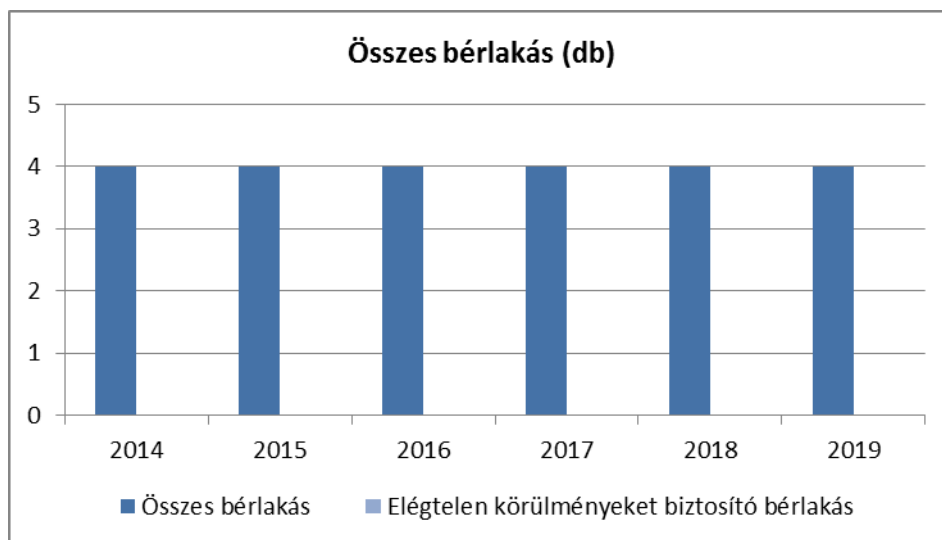
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzatunknak bérlakás állománya 4db. A bérlakosokban olyan személyek kapnak lakhatási lehetőséget, akik valamilyen önkormányzati intézményben dolgoznak. Célunk ezzel a megfelelő szakember állomány biztosítása, illetve ezen szakemberek községünkbe vonzása.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Vállaj jelenleg nem rendelkezik szociális lakásállománnyal, illetve lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokkal, így a szociális lakhatásra sincs lehetőség.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünk egyéb lakás célra használt ingatlannal nem rendelkezik, ilyen ingatlant nem laknak.

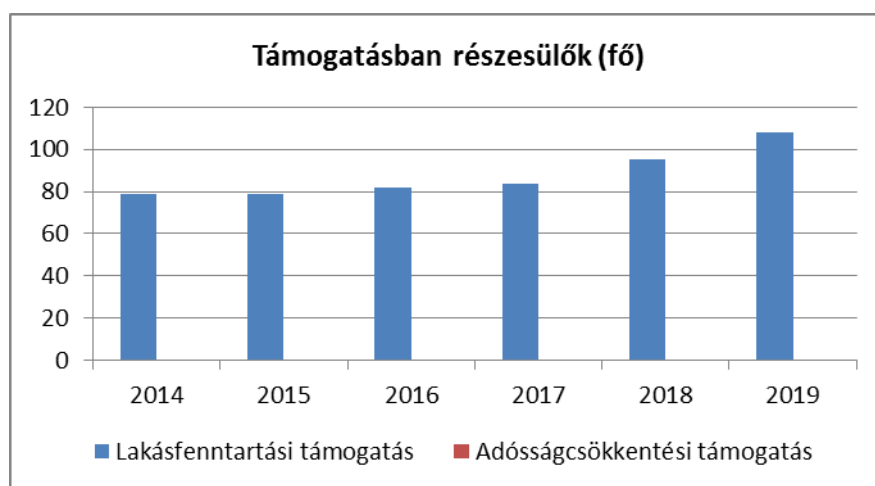
e) lakhatást segítő támogatások

Vállaj Község Önkormányzata rendelete alapján segíti a fiatalok lakáshoz jutását, letelepedését, mely a népesség számára jótékony hatással bír.

Vállaj Község Önkormányzata Képviselő-testülete szociális tűzifa biztosításával járul hozzá a rászorultak téli tüzelőhöz való hozzájutásához..

A rászorulóknak részére jogszabályon alapuló lakásfenntartási támogatást állapít meg a jegyző, segítve ennek biztosításával az anyagi terhek csökkentését.

Az önkormányzat átmeneti segítyt adhat a rászorulóknak részére.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A vállalji családok eladósodottsága az elmúlt évekhez képest folyamatosan nő. Ez elsősorban a nemzetközi pénzügyi válságra vezethető vissza, mely 2008 októberében Magyarországot is elérte. Az akkori válság hatásai mind a mai napig érezhetőek. A válság hazai megjelenése és terjedése részben „objektív” okokkal magyarázható: az ország gazdasága nyitott; az itthoni bankrendszer az anyabankok révén a nemzetközi pénzügyi hálózatok része. A válság terjedése és súlyosbodása (mélysége) nem kis részben viszont „szubjektív” okokkal függ össze. Magyarország az elmúlt években hatalmas külső adósságállományt halmozott fel; magas fizetésimérleg-hiánnyal küszködik; több éven át igen jelentős volt a költségvetési deficit, miközben a lakosság is eladósodott; az ország finanszírozhatósága erősen függ a külföldi befektetőktől; folyamatos kényszer a külföldi hitelezők, befektetők felé lejáró adósságok megújítása. Jelenleg Magyarország a következő nehézségekkel küzd, amely mind kihatással van az itt élő emberekre:

- gyenge versenyképesség,
- stagnáló termelékenység,

- elvándorlás, munkaerőhiány (A magyar gazdaság növekedési korlátai közül mára első számúvá vált a képzett munkaerő hiánya.),
- magánberuházások alacsony szintje, gyenge innovációs képesség,
- területi egyenlőtlenségek, kettészakadt ország (A hazai gazdaságot földrajzi értelemben erős törésvonal (szakadék) választja szét. Az évtizedes vidékfejlesztési szándékok, programok ellenére ma két Magyarország létezik: a prosperáló, dinamikusan fejlődő Győr – Székesfehérvár – Budapest háromszög, kiegészülve szigetszerűen olyan települések környékével, mint Szeged, Kecskemét, Hatvan és a leszakadó, küszködő Észak- és Kelet-Magyarország és a Dél-Dunántúl. A „két Magyarország” között munkalehetőségekben, keresetekben megmutatkozó különbség a munkaerő belső vándorlását eredményezi, ami már-már bizonyos térségek kiürülésével fenyeget.
– Korruptió magas szintje

A lakosság körében leginkább a közüzemi tartozások aránya növekedett, de emelkedő tendenciát mutatnak a személyi hitelek, és a feltételek nélkül felvehető gyorskölcsönök száma is, mely az aktuális problémát megoldja, viszont rosszabb helyzetbe sodorja a családokat, mint a hitelfelvétel előtt.

Ezekon kívül megszorodott a száma az üzletekben, kisboltokban való adósoknak is, és sokan tartoznak rokonoknak, családtagoknak, ismerősnek több-kevesebb összegekkel.

Ez egy adósságcsapda, amiből nagyon nehéz kitörni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi

Településünkön lakóház csak belterületen és lakóövezetben található, külterületen lakóingatlan nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településünkön szegregátum nem alakult ki. A településen élő romák száma alacsony, lakáskörülményeik kielégítőek. Jellemzően szociálpolitikai kedvezménytel megvalósított lakásban élnek. Csekély számuk a fél szocpol idején kisebb léptékű lakóházakat vásárolt. Elhelyezkedésük nem csoportos, hanem a település különböző területein élnek.

A szegregátum olyan egybefüggő lakóterület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt. Szegregálnak, szegregátumnak tekintjük azt a településrészt, ahol az alacsony státuszú lakosság (az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők) aránya (a szegregációs index) meghaladja az 50%-ot.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Védőnői ellátás:

A település ellátását Vállaj-Tiborszállás védőnői körzet védőnője látja el. Az önkormányzat által fenntartott körzeti védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzése, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásának a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Orvosi ellátás:

A háziorvosi ellátás szintén Vállaj-Tiborszállás körzetben valósul meg vegyes körzetben.

Külön gyermekorvosi körzetünk nincs.

A községünkben mikro-térségi feladatot ellátó fogorvosi rendelő működik, minden korosztály részére nyújtja a szolgáltatást.

Valamennyi szakellátás a Mátészalka városban érhető el.

Központi orvosi ügyelet Mátészalkán található. Mind a felnőttek mind a gyermekek részére külön ügyeletet tartanak. Hétköznapi és hétvégi sürgősségi betegellátásáról is gondoskodik. Mivel jelentős nagyságrendű körzetről beszélünk, a gördülékeny munkavégzést megfelelő számú orvos látja el.

A szomszédos településen mindennap működik gyógyszerár a lakosság gyógyszerellátásának elősegítésére.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrővizsgálatokat figyelembe véve a következők a jellemzők:

- Évente egyszer szűrővizsgálat keretein belül mellkas-röntgent készítenek, mely segítségével kiszűrhetők illetve kimutathatók a tüdőgyulladás, tüdődaganatok, TBC, tüdőtágulat, mellkasi folyadékgyülem és a szívbetegség tünetei.

- Időközönként komputeres szemvizsgálatot is tartanak a településen, melynek segítségével kiszűrhetők a látásproblémák, és térítés ellenében szemüveget is készítenek.
- Lehetőség volt egy speciális arteriográfiás érvizsgálatra is, mely kimutatja az összes, szív- és érrendszeri, és egyéb keringési betegségek tüneteit, előrehaladottsági állapotát.
- A 40 év feletti nőknek két évente mammográfiai szűrést szervezünk, ahová az önkormányzati autóbusz szállítja az érintetteket.
- A településen élő nők részére méhnyakrákszűrés is biztosítva van, melyet a védőnő helyben végez, és a vett mintát küldi az illetékes szakintézménybe. Negatív eredmény esetén 3 évente ajánlott a szűrés, probléma esetén szakorvoshoz utalás történik.
- A koragyermekkorban az évente kötelező státuszvizsgálatokat helyben a védőnő végzi, mely tartalmazza a látás, hallás, és a gyermek korához képest a fejlettségi szint vizsgálatát.
- Az iskolában évente a háziorvos és a védőnő ortopédiai vizsgálatot végez, és a kiszűrt eseteket ettől az évtől térítésmentesen utaztatják a területi illetékes szakrendelésre.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásokra helyben nincs lehetőség, elérhetőek a szomszédos városokban.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünk óvodai konyháján tudjuk biztosítani a közétkeztetés feltételeit. A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás alkalmazása kialakulóban van. Ennek keretén belül: a változatos étkezés, a kevesebb zsírfelhasználás, mérsékelt só- és cukorfogyasztás, gyakoribb tejtermék, nyers zöldség és gyümölcsfogyasztás, és a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel kerül előtérbe.

Az étkezési alapanyagok beszerzésénél előnybe részesítjük a helyi őstermelők termékeit, segítve ezzel őket a termékeik eladásában.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községünkben sportegyesület nem működik. Mérk-Vállaj Nemzetiségi SE-n belül labdarúgó szakosztály működik, melynek több vállaji tagja van. A labdarúgást szerető fiatalok lehetőséget kapnak az egyesületben sportolásra. Az iskolában és az óvodában a gyermekek minden nap sportolnak. A fiatalok és a felnőttek számára a sportolási lehetőség az egyesületen kívül a Vállaji Parkerdőben adott, a területen labdarúgó pálya és salakos kézilabda pálya nyújt lehetőséget az egészséges testmozgásra. Az Általános Iskolában 12X24 méteres tornaterem lehetőséget nyújt az általános iskolai korosztályn túl a felnőttek részére a sportolásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Szociális Alapszolgáltató Központ biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést. A szolgáltatások a következők: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, idősek nappali ellátása.

A szociális ellátó rendszer központjában a segítségre szoruló emberek állnak. A hátrányos helyzetben élők támogatásának, esélyegyenlőségének megteremtését a személyközpontú szociális munka biztosítja.

Családsegítés: a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Házi segítségnyújtás: a házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A területi szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális és szociális szüksége biztosított legyen.

A területi szociális gondozást a kliens saját környezetében, korának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességek fenntartásával és fejlesztésével kell biztosítani.

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A Gyvt. 38. §-a értelmében a gyermekjóléti alapellátás célja, hogy hozzájáruljon a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez. A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben foglaltak alapján látja el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A fogyatékkal élő, vagy beteg lakos hozzátartozója ápolási díjban részesül. Ezt az ellátást 2013. január 1-től a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kormányhivatal Járási Hivatala folyósítja. **2019 évben 7 személy részesült ápolási díjban alanyi jogon beteg családtag gondozása miatt. A közgyógyellátási igazolvánnyal kapcsolatos ügyintézés is elkerült a hatáskörünkből, a 2019. évi adatokat figyelembe véve 127 fő volt jogosult ezen igazolványra.**

Az önkormányzat önkormányzati rendelet alapján pénzbeli és természetbeni juttatásokban részesíti a rászorulókat. Pénzbeli juttatásként az átmeneti segélyt kell megemlítenünk, melynek minimum összege 2.000 Ft.

Természetbeni juttatásként a köztemetés a jellemző. Évente 2-3 esetben kerül sor köztemetésre.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településünk minden év pünkösd vasárnapján immár 21.-ik éve megrendezi a strudli fesztivált. E sváb ételről elnevezett rendezvény nemcsak a mátészalkai régióban, hanem Hajdú-Bihar megyében illetve a romániai Szatmár-megyében is ismert, nagy látogatottsággal bír. A rendezvény helyszíne a vállalji parkerdő. E területen sportpályák, gyermekjátszótér is található. A Művelődési Házban minden évben óvodai, iskolai és felnőtt rendezvények kerülnek megtartásra. Említenénk itt az óvodások által szervezett anyák napi műsort, az iskolások által farsangi mulatság illetve a Német nemzetiségi Önkormányzat sváb disznótoros rendezvényét.

Minden év október 20.-án az egyházzal közösen tartjuk a Szent Vendel napi búcsút és málenkij robotos találkozót, melyen emlékezünk az 1945-ben málenkij robotra elhurcoltakra.

A mérk-vállaji egyházi kórus az advent idején hangversennyel járul hozzá a résztvevők lelki feltöltődéséhez.

A 2013-ban átadott Sváb vállalkozó park és tanácsadó központ lehetőséget teremtett a határon belüli és túli üzleti együttműködésre.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A helyi közösség együttélése konfliktusok nélkül valósult meg. A lakók zavartalanul élnek a településen. A vállalati romára jellemző, többségük igyekszik kihasználni az időnymunka, közmunka adta lehetőségeket.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A rászorulóknak számára rendszeresen adományoz élelmiszereket, ruhákat a helyi lakosság magánúton.

A civil szervezetek aktívan vesznek részt tevékenységeikkel a község fejlesztésében. A szervezetek és az önkormányzat partnerségi viszonyt tart fenn. Az adományozás a helyi jótékonyági bálakon keresztül valósul meg, melynek bevételeivel a civil szervezeteket, közintézményeket kerülnek támogatásra.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat, és korábban sem volt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becslési adatokkal rendelkezik a település. A város a gazdasági-társadalmi mutatók alapján kedvező helyzetben van: megyei és régiós szinten magasabb jövedelmi helyzet, alacsonyabb munkanélküliség, magasabb foglalkoztatási ráta jellemzi a települést. Az is bizonyítható, hogy a tartós munkanélküliek elsősorban az aluliskolázott, alacsonyabb státuszú lakosok köréből kerül ki.

Mindenképpen fontos a mélyszegénységben élők ösztönzése a szakmaszerzésre. Vállalon nincs szegregált településrész. Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is. A község nem rendelkezik adatokkal arra nézve, hogy a lakosság milyen arányban rendelkezik saját tulajdonú ingatlanokkal, így a lakások komfortfokozatáról sem készült felmérés. Így csak becslési adatokra lehet támaszkodni, hogy milyen arányban élnek az alacsony komfortfokozatú lakásokban romák.

A településen nincs olyan döntés vagy folyamat, ami az említett társadalmi csoportok esélyeit tovább rontaná. Az önkormányzatnak feladata, hogy minden lehetőséget kiaknázzon, hogy a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségét előmozdítsa.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- Magas munkanélküliség, kevés jövedelem	Munkaügyi központ által támogatott képzésekről való folyamatos tájékoztatás, Pályaorientációs képzések Munkahelyteremtés a helyi vállalkozók, vállalatok bevonásával, Közmunkaprogramban alkalmazottak létszámának növelése. Segítség a munkahelykeresésben, álláslehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése
- Tehetséges gyerekek elkallódása	Tehetséggondozó programok
- Hátrányos helyzetek generációkon való átörökítése	Felzárkóztatási programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekeket testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése a Gyermekjóléti Szolgálat feladata. A Gyermekjóléti Szolgálat figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. A problémák feltárása és minél teljesebb körű megszüntetése érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszert működtet, melynek tagjai a köznevelési intézmények vezetői, az osztályfőnökök, a háziorvos, a védőnő, a gyámhatóság, a civil szervezetek képviselői, egyházak képviselői, stb.

2012. évben 10 gyermeket alapellátás keretein belül gondozott a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója, melynek okai a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus, szenvedélybetegség volt. 2016-ban 3 gyermeket, védelembe vétel keretein belül gondozott. 6 gyermek esetében került megszüntetésre a védelembe vétel.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Vállaj község lakosainak száma 2020. január 1-jén 1275 fő.

0-18 éves korú a lakosság 16,7 %-a, 213 fő.

2 éves korú 11 fő, ami a lakosság 0,86 %-a,

3-5 éves korú 23 fő, ami a lakosság 1,8 %-a,

6-13 éves korú 98 fő, ami a lakosság 7,68 %-a,

14-18 éves korú 78 fő, ami a lakosság 6,11 %-a.

	18 év alattiak száma a népességben
2014	232
2015	242
2016	231
2017	241
2018	218
2019	213

Forrás: KSH Tstar, TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

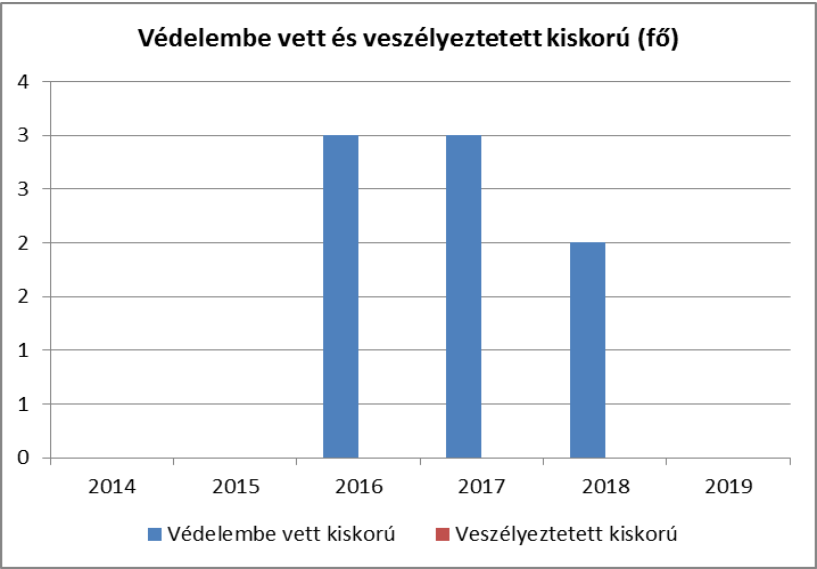
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal intézkedik a gyermek védelembe vétele ügyében.

A gyámhivatal a jogszabályban meghatározott szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni, ez 2013. január 1-vel a Járási Hivatal hatáskörébe tartozik.

A Magyarországon élő gyermekeknek 11 %-át veszélyeztetettként tartják nyilván a gyámhatóságok. Túlnyomó többségüket anyagi okok miatt, de évek óta erőteljesen emelkedő tendenciát mutat a magatartási okokból veszélyeztetettek száma, melynek hátterében a konfliktusokkal terhelt családi körülmények állnak. Tehát a gyermekek veszélyeztetettsége a családi problémákra, életvezetési problémákra, elhanyagoltságra, megélhetési, gyermeknevelési problémákra vezethető vissza.

Településünkön a veszélyeztetett gyermekek száma 2012-ben 96 fő, a további évekre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre információ ennek alakulásáról. A védelembe vett gyermekek száma nem jelentős. Településünkön **2018. évben 2 gyermek lett védelembe véve.**

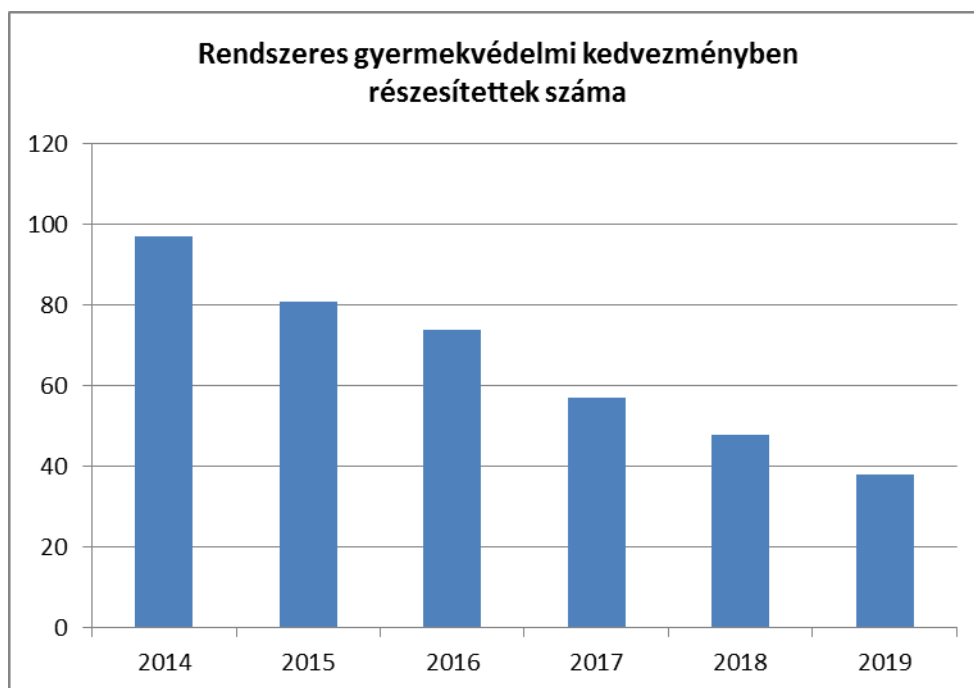

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31- én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	3	n.a.
2017	3	n.a.
2018	2	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: KSH Tstar, TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: KSH Tstar, TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény magába foglalja a tankönyvtámogatást, az ingyenes közétkeztetést az általános iskolai osztályokban, és évente 2 alkalommal természetbeni juttatást **(6000 és 6500 Ft összegben, Erzsébet-utalvány/gyermek/alkalom)**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a vizsgált 2014- 2019. közötti időszakban 38-97 között mozog.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	97
2015	81
2016	74
2017	57
2018	48
2019	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Ilyen juttatásban településünkön senki nem részesül.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2014	14	42	2	42	0	0
2015	16	39	3	39	0	0
2016	24	35	7	35	0	47
2017	21	29	8	54	0	41
2018	19	22	5	51	22	42
2019	23	20	5	50	32	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma minimális az óvodában 1-2 fő, míg az iskolában szintén 1-2 fő jellemzően román állampolgárok gyermekei.

A kettős állampolgárság kiszélesítésével számuk csökken, hiszen magyar szülők gyermekéről van szó akik magyar állampolgárságukat a törvény kiszélesítésének lehetőségével élve megszerzik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregáció kérdéskörével már az 3.5 pontban részletesen értelmeztük ennek fogalmát, e pont keretében csak a konkrét megállapításokat rögzítjük.

A településünkön nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet, így nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben egyetlen gyermek sem.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Gyermekvédelmi törvény szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen 1 védőnő látja el teljes munkaidőben az iskolai, az óvodai és a területi részleget.

A védőnő feladatai a következők, melyeket maradéktalanul ellát:

- a nővédelem, ezen belül (a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel)
- a várandós anyák gondozása
- a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek során: a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,
- az újszülöttek, a koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,
- a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás ösztönzése különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fokozásának és fenntartásának módjaira; fokozott figyelemmel minden korcsoportban az életkornak, egészségi állapotnak és fejlettségi szintnek megfelelő táplálásra és táplálási nehézségekre,
- a külön jogszabály szerinti, 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, a törvényes képviselő tájékoztatása az életkorhoz kötött kötelező vizsgálatokról
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
- a család felkészítése a beteg csecsemő és gyermek otthoni ápolására
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint;

- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- családgondozás keretében, a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához, soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján, a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a területi védőnői ellátás (a családlátogatás) igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén, figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról, tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről, tájékoztatás a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő ez irányú feladatairól, kötelezettségeiről;
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

- A településen gyermekorvos nem praktizál. A háziorvosi körzet kettős funkciójú a felnőtt lakosság mellett ellátja a gyermekorvosi feladatokat is.
- A Mátészalkai Kistérségi Járóbeteg-szakellátó Központ rendelkezik Gyermekgyógyászat részleggel, ahol megfelelő szaktudással rendelkező orvosok látják el a szolgálatot.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	26
2015	1	25
2016	1	29
2017	1	34
2018	1	22
2019	1	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Helyben nincs lehetőség speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igények ellátására, legközelebb Nyírbátorban lehet elérni ezeket az ellátásokat.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

A Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltató Központ szervezi a gyermekjóléti alapellátásokat. A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy önként jelentkezettek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja: a gyermek testi és lelki egészségének, családban történt nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzések állnak. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése a megelőzés érdekében. A rendszer hatékonysága a tagok együttműködésén alapszik. Vállalon a védelembe vett gyermekek száma az utóbbi években közel azonos, számuk 1-2 családra korlátozódik, 2-5 főig.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat az oktatási intézményekkel, a védőnővel, és a település jegyzőjével együttműködve fontos feladatuknak érzik a településen élő kiskorúak védelmét. Bármilyen probléma felmerülése esetén megtörténnek az esetjelentések, és folyamatos megfigyelés, ellenőrzés alá kerül az érintett család. Ha továbbra is veszélynek van kitéve a gyermek, a szakemberek megteszik a szükséges lépéseket a Mátészalkai Járási Hivatal Gyámhivatala segítségével.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszer feladata a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, ezeket a feladatokat látják el a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos, családsegítő szolgálat, családsegítő központ, a köznevelési intézmények.

A gyermekjóléti szolgálat jövőre vonatkozó javaslatai, céljai:

A családokat rávezetni a helyes életmódvezetés fontosságára, célszerű lenne természetbeni támogatások formájában megszervezni a segítségnyújtásukat.

Már általános iskolás korban szükség lenne egy pályaorientációs program bevezetésére, a gyermekek képességeiknek, tehetségüknek megfelelő fejlesztésre, nevelésre. Segíteni kell a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását. A gyermekvédelem területén továbbra is legfontosabb feladat a prevenció, a súlyossá vált problémák megjelenése előtti segítségnyújtás.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A bajba került családok, édesanyák nyugodtan fordulhatnak a Gyermekjóléti-és Családsegítő szolgálathoz, akik a megfelelő szakemberekkel, a Gyermekvédelmi központtal, a Járási gyámhivatallal kapcsolatban állnak, és megoldást találnak a felmerülő problémákra.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Gyógytorna, logopédia, nevelési tanácsadás Nyírbátor városban érhető el.

A településünk iskolája tornateremmel rendelkezik, az önkormányzat sportpályát / kézilabda, futball/ tart fenn. A szabadidős és szünidős programokról az iskola gondoskodik. A nyári táborok szervezésében az általános iskola mellett a római katolikus egyház is részt vesz..

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az ingyenes közétkeztetés, amelyben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek részesülnek.

Az iskolába ingyenesen étkező gyermekek száma 46 fő. Az óvodában ingyenesen étkező gyermekek száma 34 fő. Mindkét törvényben foglaltaknak eleget tesz az önkormányzat. Az óvodában és az iskolában biztosítva van a gyermekek napközbeni ellátása.

A közétkeztetésben - különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre - az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést biztosít az önkormányzat.

Önkormányzatunk a jogszabályon alapuló ingyenes étkezésre jogosultak mellett térítésmentes hozzáférést biztosít valamennyi óvodás illetve az 1-4, 5-8 osztályos iskolai tanulói részére is.

A szünidőben történő étkezés feltételeit igény esetén az önkormányzat biztosítja.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése nem jellemző a településre, mindenki egyenlően hozzáfér a szolgáltatásokhoz.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A diszkrimináció leküzdése végett a rászoruló gyermekes családok hátránykompenzáló juttatásokban részesülnek a szociális ellátórendszeren belül. A következők pl.: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ingyenes óvodai étkeztetés, óvodáztatási támogatás, iskolában étkeztetési kedvezmény, ingyenes tankönyv.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
A településen a 0-6 éves gyerekek száma 62 fő, óvodai ellátásban részesül 22 gyermek. Az összlétszám közel kétharmada hátrányos helyzetű. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma 9 fő. Ezeknek a gyerekeknek külön fejlesztési tervet dolgoztak ki az óvoda pedagógusai a felzárkóztatás érdekében. A hátrányos helyzet legfőbb oka az anyagi problémákból adódik, a gyerekek ingyenesen étkeznek az óvodában. 50 férőhellyel rendelkezik, 2 csoport működik 3 óvoda pedagógus, 2 dajka áll alkalmazásban.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	2
Óvodai férőhelyek száma	50
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7:00-től 17:00 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Minden évben júliusban négy hétre	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Helyi általános iskolában integráltan nevelik-oktatják a hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelésű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket. Kezdetektől bekapcsolódtunk az IPR esélyegyenlőségi programba, folyamatosan részt veszünk az Arany János tehetséggondozó ösztöndíj programban.

Az SNI-s tanulók részére a rehabilitációs felzárkóztató órákat biztosítanak a pedagógusok

Iskolai ellátás

A település iskolája szintén társulási formában működik, megnevezése Mérk-Vállaj Községek Köznevelési Intézményfenntartó Társulás. Vállaj Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2013. január 1. napjától az iskola üzemeltetését átadta az állam részére. **2019/20-as nevelési évben a tanulói létszám 1-8 osztály 50 fő, a hátrányos helyzetű gyerekek száma 10, a halmozottan hátrányos helyzetű 9 fő.** Ez az arány igen magas az összlétszámhoz képest. A TAMOP 3.3.7.keretében dráma tehetséggondozó szakkör működik, magas részvétellel, a számukra megszervezett versenyeken kiváló eredményeket érnek el. Pályázaton kívüli foglalkozások a kézműves szakkör, tömegsport, modern tánc. A gyerekek ezáltal hasznosan töltik el szabadidejüket.

Az iskolában jól működik a jelzőrendszer, folyamatos a kapcsolattartás a szülőkkel, gyermekvédelmi szolgálattal, védőnővel, önkormányzattal, gyógypedagógiai szakszolgálattal. A legtöbb jelzés az igazolatlan hiányzások miatt történt.

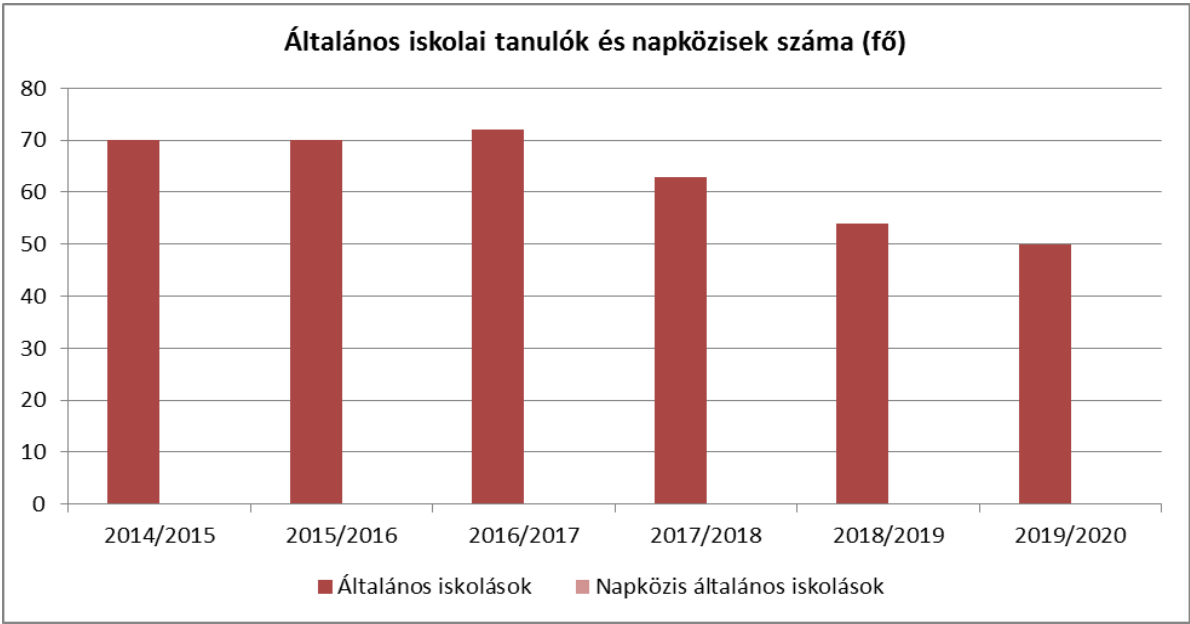
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	52	2	50	1	28	0
2015	45	2	50	1	28	0
2016	38	2	50	1	28	0
2017	28	2	50	1	28	0
2018	22	2	50	1	22	0
2019	31	2	50	1	31	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2014/2015	36	34	70	n.a.	-
2015/2016	38	32	70	n.a.	-
2016/2017	35	37	72	n.a.	-
2017/2018	32	31	63	n.a.	-
2018/2019	23	31	54	n.a.	-
2019/2020	18	32	50	n.a.	-

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1
2017/2018	0	8	1
2018/2019	0	6	1
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2014/2015	9
2015/2016	8
2016/2017	8
2017/2018	8
2018/2019	7
2019/2020	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Szatmári Kistérségi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat keretében 1 fő logopédus, 1 fő pszichológus segíti rendszeresen a nevelő-oktató tevékenységet, míg a KLIK-en keresztül biztosítjuk gyógypedagógus foglalkoztatását.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A közoktatási intézményeinkben szegregáció nincs, a tanulókat integrált keretek között nevelik-oktatják a pedagógusok.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az általános iskola tanulói az országos kompetenciaméréseken általában az országos átlagnak megfelelően teljesítenek

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A diszkrimináció leküzdése végett a rászoruló gyermekes családok hátránykompenzáló juttatásokban részesülnek a szociális ellátórendszeren belül. A következők pl.: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ingyenes óvodai étkeztetés, óvodáztatási támogatás, iskolában étkeztetési kedvezmény, ingyenes tankönyv, ingyenes nyári gyermekétkeztetés.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- rossz szülői hozzáállás	Szülő bevonása az iskolai programokba, Gazdálkodási tanácsadás Szülői tanfolyamok szervezése
- szülői munkanélküliség	Munkaügyi központ által támogatott képzésekről való folyamatos tájékoztatás, Pályaorientációs képzések Munkahelyteremtés a helyi vállalkozók, vállalatok bevonásával, Közmunkaprogramban alkalmazottak létszámának növelése
- A településen élő tehetséges gyermekek elkallódása	A településen élő gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban a család anyagi lehetőségei miatt nem jut elég figyelem illetve lehetőség ezeknek a gyermekeknek a továbbtanulására, közép illetve felsőfokú képzettség megszerzésére

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort élnek, mint a férfiak.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a gyesen lévő kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, az alacsony iskolai végzettségűek, a 45 életévet betöltöttek és a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt.

A Munka Törvénykönyve és az Alaptörvény tiltja a nemek közti hátrányos megkülönböztetést. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

„A nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék”

Alaptörvény XV. cikke

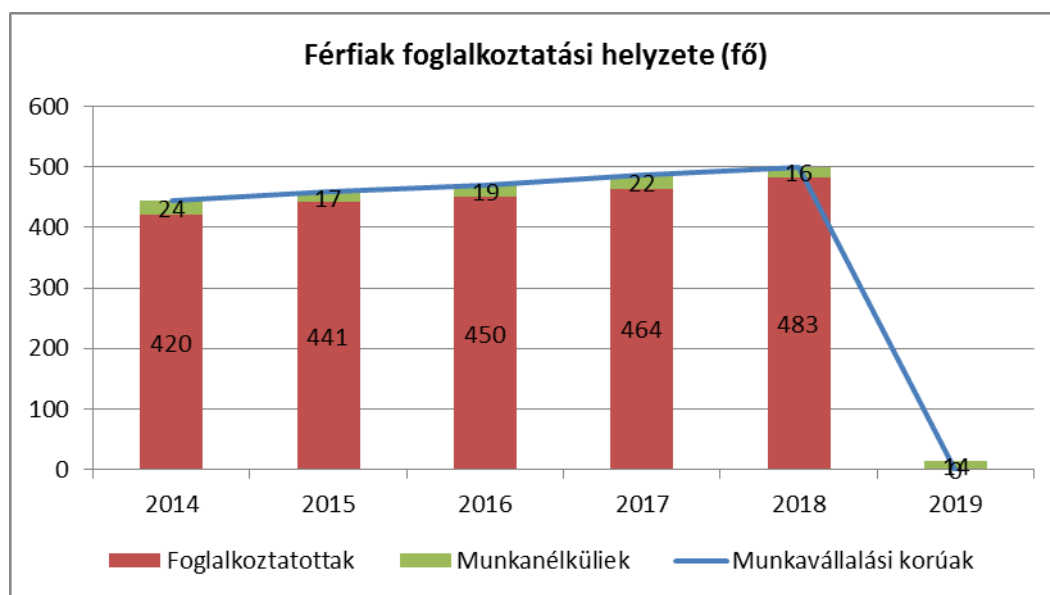
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

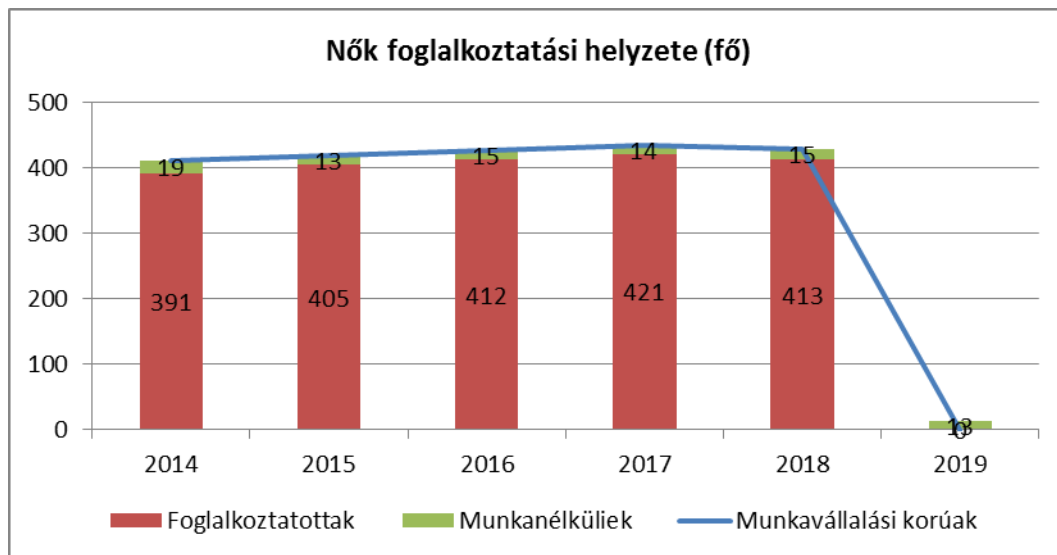
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A magyar munkaerőpiacon a nemi megkülönböztetés kapcsán legjellemzőbben a diszkrimináció kérdésköre jut eszünkbe, ugyanakkor a magyar nők kiemelkedően nehéz munkaerő-piaci helyzete ennél jóval komplexebb összképet mutat.

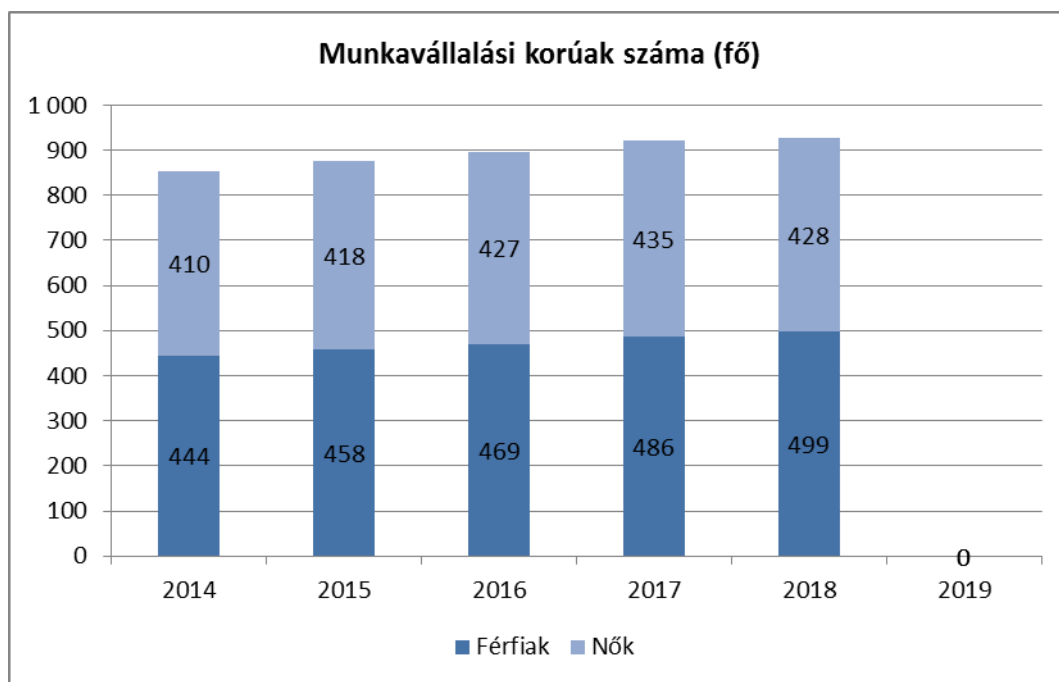
A nők munkaerő-piaci helyzetére az elmúlt évek tendenciái rányomták bélyegüket. 1990-ben a gazdasági struktúraváltások következtében átalakult munkahelyek miatt sok nő nem kapta vissza korábbi állását, majd a 2008-ban indult gazdasági válság újabb létbizonytalanságot indukált a nők munkaerő-piaci helyzetében. Az elmúlt két évben bár viszonylag nyugodtabb stádiumba értek a piaci mozgások, a kedvezőtlen gazdasági háttér miatt az álláskeresők aránya rendkívül magasra nőtt.

A településen élő nők munkanélküliségi rátája 9 % között ingadozik évek óta. Nagyon sok kisgyermekes anyuka nem tud elmenni dolgozni, mert a gyermeket nem tudja kire hagyni, viszont hiányzik a családi kasszából a kieső fizetés. A közeli gyárban szezonális munkát biztosítanak a lakosoknak, viszont a három műszakos munkarend nem megoldható egy kisgyermeket nevelő nőnek. A GYES-ről visszatérőknek is nehéz az elhelyezkedés, mivel nem sok munkáltató foglalkoztat szívesen kisgyermekes édesanyját.

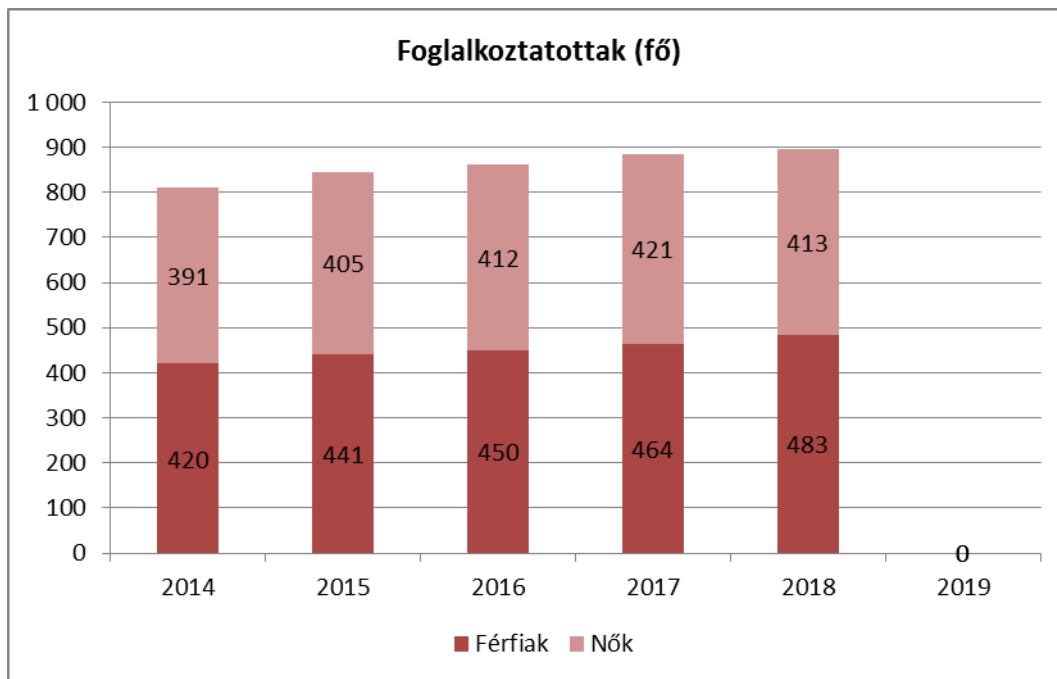

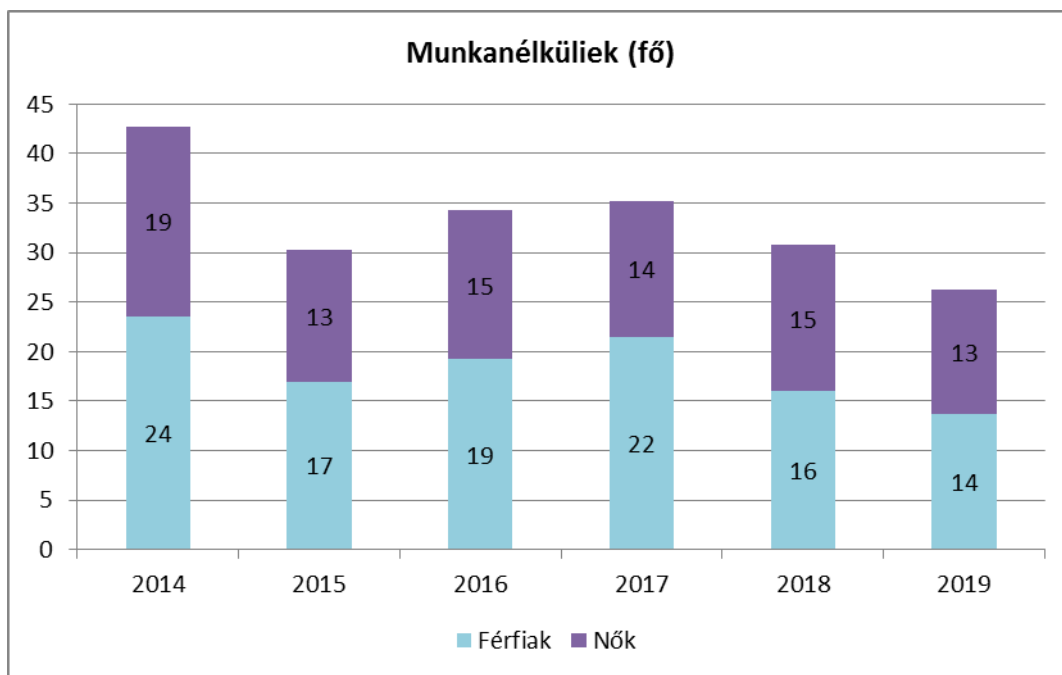
Forrás: Teir KSH és helyi adatgyűjtés

Forrás: Teir KSH és helyi adatgyűjtés

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást elősegítő és képzési programokat a Mátészalkai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége szervez, amelyeken a nők célcsoportjának helyi tagjai részt vesznek, szakképzettséget szereznek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű, főleg az általános iskolai végzettséggel sem rendelkező nők foglalkoztatottságának aránya elenyésző. Azonban itt nem csak a munkahelyhiány és az aluliskolázottság a probléma, hanem az érintettek szemlélete is. Nincs céljuk, motiváltságuk, elfogadják az éppen aktuális állapotot, akármilyen is legyen az. Sok fiatalos nő a középiskolai tanulmányok helyett gyermeket vállal, amihez még nem elég érett, így nem tudja felelősségteljesen felnevelni, gondozni a kisgyermeket

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A település foglalkoztatóival kapcsolatban nem érkezett panasz, miszerint hátrányos megkülönböztetés érte volna a dolgozót a nemére tekintettel.

Országos statisztikák alapján az állásban lévő nők hátránya a jövedelmi különbség. Ez részben abból adódik, hogy a tipikusan nőiesnek tartott szakmák (oktatás, szociális szakma, hivatali munkák, egészségügy – különösen ápolási tevékenység) presztízse, ennél fogva jövedelme indokolatlanul alacsony.

Vállaj Község Önkormányzata, mint munkáltató eleget tesz az esélyegyenlőség követelményeinek, hiszen érvényesíti az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményét.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Gyermekvállalás után a nők elhelyezkedési nehézségekkel néznek szembe, sajnos a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők esetében is jellemző, karrierépítés szempontjából nem jelent előnyt a hosszú évekre történő kiesés a munka világából, észrevehető, hogy ennek következtében kevesebb gyermeket vállalnak. A munkahelyen hátrányos megkülönböztetés éri őket a gyerekek miatt, a gyerekeit egyedül nevelő nő helyzete ennél még súlyosabb. A bölcsőde hiánya és az oktatási intézmények kedvezőtlen nyitvatartási ideje sem kedvez a családoknak. Családbarát munkahelyek, rugalmas munkaidő, részmunkaidős állások kialakítása lenne szükséges, ami elősegítené a nők elhelyezkedését, hosszú távú foglalkoztatottságát a gyermekvállalás után.

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítik a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények. Vállajon bölcsőde nem működik, azonban társulásban biztosított az intézményi ellátáshoz való hozzájutás. Az igénybevétel nem jelentős. A korosztálynak a községben

működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali ellátását biztosítja. A településen van óvodai ellátás, az általános iskolában napközi és tanulószoba.

Magán napközi, családi napközi településünkön nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

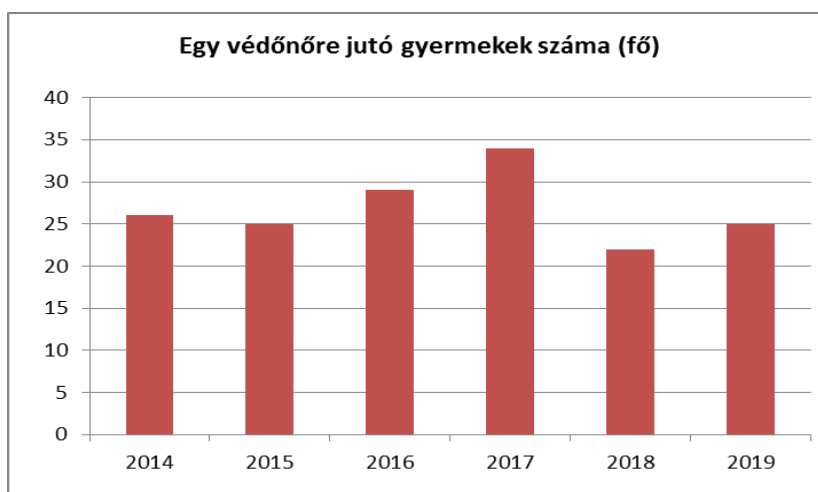
A fogamzásszabályozás és szexualitás mind a mai napig egyes családokban tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel, 1 alkalommal tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermek szám	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	26	26
2015	1	25	25
2016	1	29	29
2017	1	34	34
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen előfordul családon belüli erőszak elsősorban nők, gyermekek bántalmazása, nagy fokú a látencia, a probléma (erőszak, bántalmazás) feltárása, beazonosítása nem mindig egyértelmű, legtöbb esetben eltitkolja a család az erőszakot. Leggyakrabban a kiváltó okok a káros szenvedélyek (alkoholizmus, szerencsejáték függőség), a szülők, jellemzőbben az apa deviáns viselkedése, italozó magatartása. A jól működő jelzőrendszer eredményeképpen az illetékes gyermekvédelmi rendszerek jelzést kapnak a nevelői, oktatási intézményektől a problémáról, a gyerekek magatartási zavaraiából következtetni lehet az otthoni problémákra. Súlyosabb esetekben a rendőrség bevonása, anyaoththonban történő elhelyezés is szükséges lehet. Az önkormányzat célja a családon belüli erőszak visszaszorítása, harmonikus családi élet megteremtése, családgondozás, bűnmegelőzési program, életvezetési tanácsadás.

A nőket érő erőszakról feljegyzéseink nincsenek településünkön.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Vállajon nincs családok átmeneti otthona és anyaoththon, melyeket krízishelyzetben igénybe tudnának venni az arra rászorulóknak. Így a település lakóinak az alábbi intézmények nyújtanak menedéket:

Szent Illés Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona : (Hodász, 25 férőhely- 7 szoba)

Az ország egész területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Jelentkezni telefonon, személyesen, írásban lehet, egyéni kérelem alapján, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

Dél-nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Központ Nagykálói Intézményegység CSAO: (Nagykálló, 24 férőhely-7 szoba)

Nagykállóból és a hozzá tartozó településekről (Bököny, Érpatak, Geszteréd, Kálósemjén, Újfehértó) helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Krízishelyzetben, szabad férőhely esetén a megyéből is fogadnak.

Óltalom Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona: (Nyíregyháza, 36 férőhely-7 szoba)

Kizárólag Észak- Alföldi Régió területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is). Jelentkezni telefonon, írásban vagy személyesen lehet, egyéni kérelem alapján, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestületben a polgármester és a 6 képviselő között három nő foglal helyet.

Vállaj településen a nők szerepe kiemelkedően fontos a közéletben. A helyi közintézmények vezetői, dolgozói, az iskolaigazgató, óvoda vezetője, az önkormányzat ügyintézői valamint a Magyar Posta dolgozói szinte mind a női nem tagjai, magasan képzett szakemberek, kiváló eredményekkel végzik munkájukat minden területen.

Mindemellett családayák, hatékonyan összeegyeztetik a munkahelyet a családi életükkel. Rendszeresen részt vesznek a helyi rendezvények megszervezésében, lebonyolításában, a közösségi élet aktív résztvevő

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érintő helyi problémák az alábbiak szerint összegezhető:

- Aluliskolázottság, szakképesítés hiánya,
- Alacsony foglalkoztatottság,
- Életmódvezetés tudásának hiánya,
- Rossz általános egészségi állapot, nem veszik igénybe az ingyenes megelőző szűrővizsgálatokat sem,
- Tudatos családtervezés, életmódvezetés elsajátítása, felvilágosítás, tájékoztató kampány.
- Pályázati lehetőségek keresése, képzési programok szervezése, toborzás
- Oktatási intézményekkel való kapcsolatfelvétel

A legfontosabb probléma, ami a vállalji nőket érinti, az a munkanélküliség, melyből több más probléma kialakulása is fakad. Elsősorban a szakképzettség hiánya illetve a munkahelyek hiánya okozza az alacsony foglalkoztatást. Ezt orvosolva önkormányzatunk a közfoglalkoztatás keretein belül megpróbál minél több hölgyet foglalkoztatni, hogy legalább átmenetileg jövedelemhez jussanak.

A másik tevékenység a Munkaügyi Központ által támogatott tanfolyamokra való bejutás segítése, melyek által piacképes szakmát szerezve könnyebben találnak munkát.

A felszámolásukra irányuló kezdeményezéseket a fejlesztési lehetőségek között szerepeltetjük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szűrővizsgálatokon való részvétel hiánya	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról az önkormányzati védőnő, háziorvos együttműködésével, Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás
Életvezetési és háztartástan ismeretek oktatása	Harmonikus, szeretetteljes családmódel iránti igény kialakítása, Életvezetési tanácsadás. Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása
GYES, GYÁS-ról való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglevő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei. Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősökkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akár csak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az idősöket az élet számos

területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az országos demográfiai változások vizsgálatakor szembetűnő, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők és a nem házasok népességen belüli aránya.

A településen az előregedés jellemző, ugyanis a 14 éven aluliak száma kevesebb a 65 éven felüliekhez viszonyítva.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma átlagosan 229 fő. A nemek arányát figyelembe véve szembetűnik, hogy nagyobb a nők aránya. Ez az országos, és a kistérségi átlagnak is megfelel, mivel köztudott, hogy a nők hosszabb életet élnek, tehát magasabb az idős nők száma, mint az idős férfiaké.

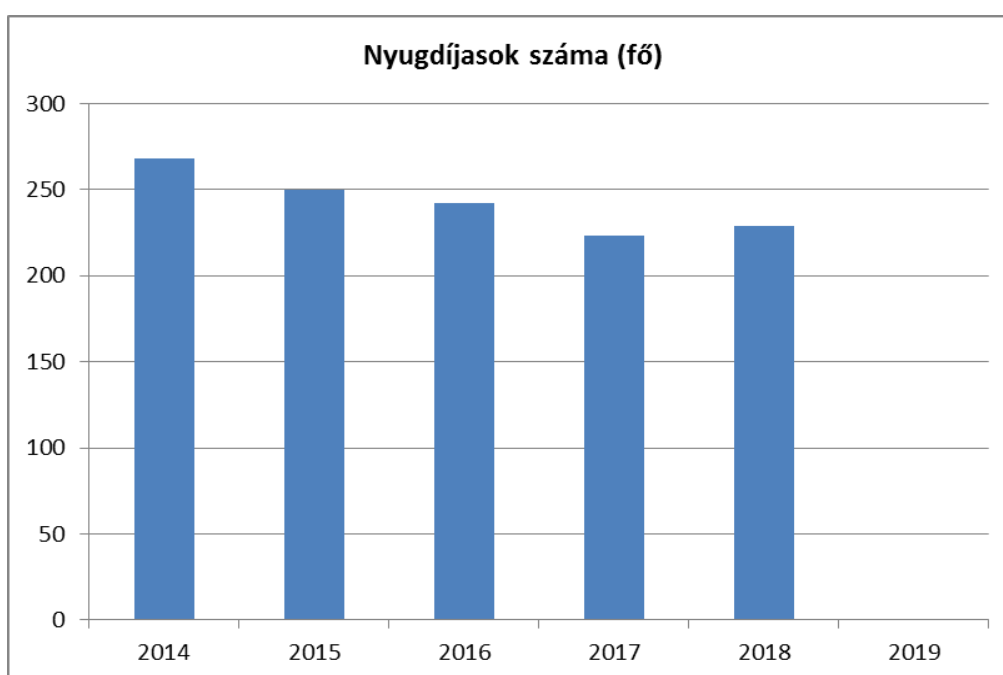
Településünkön a legfrissebb statisztikai adatok alapján az állandó lakónépességből 212 fő a 62 éven felüli, amiből 76 fő férfi és 136 fő nő.

A nyugdíjasok nagy része kevés nyugdíjból él, mely alig fedezi a megélhetést. Ront a helyzetükön, hogy sokan egyedül élnek, így a költségek nem oszlanak meg, hanem csak egy jövedelemből kell fedezni minden kiadást.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	85	183	268
2015	77	173	250
2016	69	173	242
2017	61	162	223
2018	71	158	229
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	170	n.a.	-
2015	175	n.a.	-
2016	184	n.a.	-
2017	184	n.a.	-
2018	189	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	0
2015	0
2016	0,61
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek foglalkoztatására településünkön nincs lehetőség. A 2013. évben bevezetett új szabályok még inkább ellehetetlenítették a dolgozó nyugdíjasok helyzetét. A közszférában dolgozó nyugdíjasoknak választaniuk kellett, hogy nyugdíjat, vagy fizetést szeretnének-e kapni.

A versenyszférában egy keretösszegig engedélyezett a foglalkoztatás, ezen túl azonban már választás elé kényszerülnek a nyugdíjasok.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen élő idősek közül sokan tevékeny időskort élnek, kiskertjükben gazdálkodnak, háztartást vezetnek. Ebben segítségükre van a házi segítségnyújtásban közreműködők, akik minden hétköznapi felkeresi a gondozottat. Sokat segít az idősek helyzetén a beszélgetés is, és a gondozóval közösen elvégzett feladatok, és a rejtvényfejtés, mely segít késleltetni az időskori demenciát.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősek, nyugdíjasok, a jövedelmi helyzetére való tekintettel, és ha az egészségi állapotuk engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre csekély az esélyük, a munkaerő-piacon a lehetőségeik beszűkültek. 2017-ben az idősek informatikai jártasságát

segítette egy pályázat, mely során egy szakember által sikerült ezzel a korosztállyal megismertetni, illetve új alapokra helyezni a számítógépes ismereteiket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen élő idősöknek hozzáférést biztosítunk a háziorvosi, fogorvosi egészségügyi ellátáshoz. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 20 km-re fekvő Mátészalkán van lehetőség.

A szociális alapellátásokhoz (házi gondozás, étkeztetés, jelzőrendszer) mindenki hozzájut.

Vállaj Község Önkormányzata szociális alapszolgáltatását a Szatmári Kistérségi Alapszolgáltató Központ útján nyújtja.

A településen élő idősöknek lehetőségük van az önkormányzatok által fenntartott szociális szolgáltatásokon túl igénybe venni az egyházi fenntartású házi segítségnyújtási szolgáltatást is, mely keretén belül minden hétköznap a gondozást ellátó személy a lakásán felkeresi az idős személyt, segít neki ellátni a mindennapi teendőket, igény szerint bevásárol, gyógyszerértárba elmegy. Téli időszakban a hó eltakarítási és felfagyás mentesítési munkálatokat is ellátják, mellyel megkönnyítik az idősök mindennapjait.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősök egyik legfőbb találkozási helye a templom, ahová minden héten mennek a vasárnapi szentmisére. A római katolikus templom a közelmúltban került felújítására.

Az idősök célcsoport tagjai számára hozzáférhetők a kulturális és közművelődési szolgáltatások, az igényektől, anyagi lehetőségektől függően.

Önkormányzatunknál már hagyománnyá vált, hogy több éve folyamatosan szervezi az idősök világnapját. Ennek keretében kultúrműsorral kedveskedett a munkában megfáradt idős embereknek. A képviselő-testület döntése értelmében minden évben megszervezzük és megtartjuk az idősök világnapját.

c) idősök informatikai jártassága

A településen élő idősök közül kevés jártas az informatika világában, legtöbbjüknek számítógépük sincs. Szükség lenn egyéni fejlesztési terv készítése olyan programra, melynek keretén belül betekintést nyerhettek az idősök a fejlődő technika rejtjelmeibe, az internethasználatba. A Községi Könyvtár megfelelő hely lenne az alapfokú számítógépes ismereteket megszerzéséhez, mivel az

egy napos program nem elég ahhoz, hogy megtanulják a számítógép használatát. Az internethasználat is érdekesebb lenne számukra, ha az őket érintő dolgokról olvasnának, recepteket, hímzésmintákat nézegetnének.

Folyamatban van a pályázat, mely segíti a számítógéppel való megismerést az idősebb korosztály számára. Igen nagy létszámban jelentkeztek, és ültek be ismét az iskolapadba ezen ismeretek elsajátítása végett. Reméljük, hogy településünk idősebb lakosainak lehetősége lesz még arra, hogy újabb tanfolyamokon vehessenek részt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A vállaji római katolikus egyház minden évben 1-2 alkalommal zarándokutat szervez az ország területén található kegyhelyekre.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-generációs problémák	Programok szervezése, ahol az idősebbek megismerhetik napjaink technikáját, betekintést kaphatnak a számítástechnika világába, és az internet hasznosságába.
-elmagányosodás, - megbecsülés hiánya	Házi segítségnyújtás minden idős számára elérhető legyen, Idősek Klubjának létrehozása, kulturális és szabadidős programok szervezése, Idősek világnapjának megtartása,
- közlekedési nehézségek, szűrővizsgálatra való eljutás	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában

számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A településen 4 tartós beteg gyermek él.

A fogyatékos személyek jogai:

- joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre,
- biztosítani kell számukra az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz,
- a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést,
- a közlekedési rendszereknek, a tömegközlekedési eszközöknek alkalmasnak kell lenniük a biztonságos igénybevételre,
- biztosítani kell számukra a támogató szolgálat igénybevételét, segédeszközöket,
- egészségügyi ellátása során törekedni kell, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát.
- Oktatás, képzés területén joga van állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben felnőttképzésben, felsőoktatásban vegyen részt.
- Joga van fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő lakhatási forma megválasztásához, közösségbe való befogadáshoz, önálló életvitelhez.
- Művelődési, kulturális, sport-és más közösségi célú létesítmények eléréséhez.
- rehabilitációhoz

Problémák:

- Foglalkoztatás, rehabilitációs munkahelyek hiánya.
- Szolgáltató intézmények nehéz megközelíthetősége
- Nehéz közlekedés,
- Nehéz anyagi körülmények,
- Másoktól való függőség,
- Előítélet, hátrányos megkülönböztetés
- Elmagányosodás, elszigetelődés
- Önfogadás nehézsége
- Korlátozott kulturális lehetőségek (színház, mozi, rendezvények)
- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élő személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség és nem megoldott az akadálymentesítés. Fogyatékkal élők foglalkoztatására vonatkozóan települési szinten nem áll

rendelkezésre értékelhető statisztikai adat az integrált foglalkoztatás esetében. Védett foglalkoztatásra alkalmas munkahely településünkön nincs,

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem érkezett panasz a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban az önkormányzatunk felé.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A „Boldog Családokért” és a „Jól s Jól a Szatmári Kistérségben” az egyesületek az általuk fenntartott nappali intézményekhez integráltan működtetik az 1-1 támogató szolgálatot, biztosítva a rászorulókat ez irányú igényeit. A szolgáltatások nem teljes körűen, hanem korlátozottan állnak rendelkezésre.

A fogyatékkal élő személyek önálló életvitelét elsősorban a hozzátartozó családtag segíti, aki rendszeresen ápolási díjban részesül.

Az Alapszolgáltatási Központ keretén belül házi segítségnyújtás, házi jelzőrendszeres segítségnyújtás működik.

Ezek a szolgáltatások az egyedülálló idősebbeknek nyújt segítséget (mint pl: bevásárlás, csekk befizetés a postán, vérnyomást mérnek, probléma esetén a kiadott készülékkel értesíti a családgyógyozót).

A gyogyozónők látogatásaikkal segítenek az idősek elmagányosodásán, az idősek úgy érzik gyogyoskodnak róluk és a társadalom nem felejt el őket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen a fogyatékkal élő személyekre vonatkozó adatgyűjtés nem történt, melyet a jövőben mindenképpen pótolni kell. Nehezíti a felmérést az érintett kör zártsága.

Az alanyi jogon járó közgyógyellátásban részesülők, az ápolási díjban részesülők, a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásban részesültek száma a rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesültek számából tudunk következtetni, hiszen nagy valószínűséggel az ellátásokat igénybevevők közt jelen vannak a fogyatékkal élő személyek. Az ápolási díjban részesülő száma jelenleg 7 fő. Parkolási igazolványok pontos számadatáról nem rendelkezünk adattal.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közintézmények többsége már részben, vagy teljesen akadálymentesített (a polgármesteri hivatal, iskola, óvoda, a fogorvosi rendelő, orvosi rendelő), így biztonságosan közlekedhetnek a kerekesszékes, járókeretes mozgáskorlátozottak is.

Megoldásra vár a művelődési ház akadálymentesítése, mely várhatóan a művelődés ház kapcsán elnyert támogatás révén meg fog valósulni.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetséges, kommunikációs akadálymentesítettség megvalósított, információszerzés széles körben lehetséges, telefon, internet hálózat teljesen kiépített, ami segítséget nyújthat a fogyatékkal élők elmagányosodásának megakadályozására. Lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítése nem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen kevés a munkáltató. Ezen vállalkozások sem akadálymentesítettek, így nehezen megközelíthetők a mozgáskorlátozottak számára.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A tömegközlekedés, járdák akadálymentesítettsége sajnos nincs teljesen megoldva. Az önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő parkok akadálymentesítése teljes mértékben megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Községünkben nincs Fogyatékosok nappali intézménye. Igény esetén az önkormányzat tulajdonában lévő mikrobusszal az érintetteket a helyben biztosított egészségügyi intézményekbe eljuttatjuk. A „Boldog Családokért” és a „Jól és Jól a Szatmári Kistérségben” ellátja a speciális közlekedési szolgáltatásokat.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányt pótló szolgáltatások közül településünkön jelzőrendszeres segítségnyújtás működik. Itt is megemlítjük, hogy hátrányt pótló juttatások keretében házi segítségnyújtással, étkezéssel családsegítéssel igyekszünk az erre rászorulókat segíteni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- A középületek nem teljesen akadálymentesek	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása az önerő csökkentése érdekében
- Orvoshoz, vagy ügyintézővel kapcsolatos helyre való eljutási nehézségek	Támogató szolgálat működtetése, önkormányzati kisbusszal való szállítás
- Elmagányosodás	Programok szervezése, ahol a fogyatékkal élők egymással és egészséges társaikkal megismerkedhetnek, barátságot köthetnek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat működik. Elnöke, elnökhelyettese és két tagja van. Aktívan részt vesznek a közösségi életben. Minden év pünkösd vasárnapján tartott strudlifestivál szervezője és bonyolítója. Az október 20.-i Szent Vendel Napi Búcsú és Málenkij robotos találkozó szervezője. Sokat tesz a sváb értékek megőrzéséért a hagyományok ápolásáért. Őseink illetve a robotra elhurcoltak emlékére a műemlék templomunk mellet parkot alakított ki.

A vállaji római katolikus egyház szoros kapcsolatban van úgy az önkormányzattal, mint a nemzetiségi önkormányzattal. A Szent Vendel napi búcsút és málenkij robotos találkozót a nemzetiségi önkormányzattal együtt szervezi. Az ünnepek alkalmával illetve bevonásával tartalmas és színes műsorral örvendeztetik meg a lakosságot.

A Vállajért Közalapítvány céljaként fogalmazta meg a helyi oktatási, művelődési intézmények tárgyi feltételeinek javítását, a nemzetiségi és idegen nyelvi képzést, a tehetséggondozást a szabadidő és sport tevékenység támogatása. Céljai között szerepel továbbá a nemzetiségi hagyományokat őrző önszerveződő csoportok támogatása, környezetvédelmi nevelésre való ösztönzése. Ezen célnak

mentén segíti és anyagilag támogatja oktatási nevelési intézményeket a nemzetiségi rendezvényeket.

A Szatmári Svábok Kulturális Egyesülete alapszabályában rögzítette az egyesület célját, melynek területei:

- Magyarországi, romániai és ukrajnai (kárpátaljai) szatmári svábok, illetve a szlovákiai szepességi németek kulturális teendőinek határokat átívelő támogatása, melyek segítik a népek közti kölcsönös megértést.
- német nyelv ápolása, kiemelten a sváb nyelvjárásé
- a szatmári kulturális örökség és a német kultúrkinccs megőrzése, ápolása, továbbfejlesztése és ismertetése
- óvónők, tanárok, újságírók ki-és továbbképzése, és a kulturális alkotómunka Szatmár területéről német nyelvű továbbképző központokban, intézményekben
- a szatmári svábok és szepességi németek dokumentális, tudományos és művészi terveinek támogatása
- az alkotó ifjúság támogatása függetlenül népi-és vallási hovatartozásról, akik művészileg ill. tudományosan a szatmári svábok népismeretével és történetével foglalkoznak
- tanulók, ifjúsági csoportok és egyetemi hallgatók cseréjét, valamint egyéb ifjúsági találkozók támogatását
- támogatói, együttműködési és partnerkapcsolatok kiépítése városokkal, községekkel Németországban, Romániában, Magyarországon, Ukrajnában (Kárpátalján), Szlovákiában (Felső Szepesség), ahol németek, elsősorban svábok és szepességi németek élnek.
- kulturális egyesületek és csoportok közötti együttműködés és egyéb kulturális teendők a fent említett országokban és régiókban.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Fábiánházi Közös Önkormányzati Hivatal

Két település önkormányzata Fábiánháza Község Önkormányzat, Vállaj Község Önkormányzat képviselő-testületei 2013. február 28-án megtartott közös képviselő-testületi ülésén elfogadta a Közös Önkormányzati Hivatal létrehozásáról szóló megállapodást, elfogadta a Közös Önkormányzati Hivatal alapító okiratát. Ezzel 2013. március 1-én létrejött két település 2000 fő feletti társulása.

Mátészalkai Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás

A körzet központja Mátészalka, a térség egyetlen 10 ezres lélekszámot meghaladó települése. Vonzáskörzetéhez 25 település tartozik: Fábiánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Györtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mátészalka, Mérc, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Ór, Papos, Rápolt, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

Mikrotérségi feladatellátás:

A környező települések mikrotérségi központjaként Nagyecsed intézményei a településen túlmutató feladatokat is ellátnak. A városban működő, mikrotérségi ellátást nyújtó intézmények az alábbiak:

- Nagyecsed Város Önkormányzata a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Társulás keretében biztosítja a szociális alapellátásokat, melyek a következők: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása. Ezek a szolgáltatások kiterjednek Nagyecsed város, Mérc nagyközség, Fábiánháza, Tiborszállás, Vállaj, Györtelek, Rápolt, Ökörítőfülpös, Géberjén és Fülöpösdaróc községek közigazgatási területére.
- Nagyecsed, Tiborszállás, Mérc, Vállaj, Fábiánháza önkormányzatai a hatékonyabb, szakszerűbb és költséghatékonyabb működés érdekében a bölcsődei feladat közös megszervezésében állapodtak meg és ebből a célból társulási megállapodással intézményi társulást hoztak létre, Szatmári Kistérségi Bölcsődei Intézményi Társulás névvel, nagyecsed gesztorsággal és székhellyel.

Vállaj Község Önkormányzata a közoktatási és nevelési intézményeit Mérc Nagyközség Önkormányzatával közösen ÁMK keretében tartotta fenn, 2007. szeptember 1.-től ezen intézmények átszervezéséig.

Vállaj Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2013. január 1. napjától az iskola üzemeltetését átadta az állam részére.

Vállaj Német Nemzetiségi Óvoda esetében 2014. 09. 01. napjától a fenntartó Vállaj Község Önkormányzata, a vezetői kinevezésekről pedig Vállaj Község Képviselő-testülete határoz.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Vállaj Községben nemzetiségi önkormányzat 1998.-tól működik. Első két ciklusban települési nemzetiségi önkormányzatként működött, mivel a megválasztott képviselők több mint fele nemzetiségi színekben indult. Ezt követően nemzetiségi önkormányzat jött külön létre. A célcsoportokkal történő tevékenységét e pont nyolcadik a/ pontjában mutattuk be.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek /Vállajért Közalapítvány, Szatmári Svábok Kulturális Egyesülete / alapszabályában illetve alapító okiratában rögzített céloknak megfelelően fejti ki tevékenységét, melynek tényszerű leírását 8/a pontja tartalmazza.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A település for-profit szereplői támogatják a Vállajért Közalapítványt. A strudli fesztivál valamint az idősek világnapja rendezvény megtartásához anyagi segítséget nyújtanak a településen működő for-profit szereplők.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés során feltárt problémákat minden esetben azon egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek nyújtották, akik a mindennapi életük során a megfelelő célcsoportok gondjaival, életvitelbeli dolgaikkal foglalkoznak. A munkacsoportok a saját hátrányos helyzetű csoportjaik problémáinak megfogalmazásán túl, a többi célcsoport problémáinak feltárásához, fejlesztési lehetőségeihez is segítséget nyújtottak számunkra. A folyamatos kapcsolattartás mind az interneten, mind telefonon, mind pedig személyesen rendkívül jól működött

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program-tervezetet minden fél megismerheti és véleményezheti. A Képviselő-testület által elfogadott programot közzé tesszük az Önkormányzat honlapján, a

www.vallaj.hu internetes oldalon, így az abban feltárt problémák megoldásait, az azokra épített intézkedési terveket bárki megtekintheti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Magas munkanélküliség, kevés jövedelem - Tehetséges gyerekek elkallódása - Hátrányos helyzetek generációkon való átörökítése	Munkaügyi központ által támogatott képzésekről való folyamatos tájékoztatás, Pályaorientációs képzések Munkahelyteremtés a helyi vállalkozók, vállalatok bevonásával, Közmunkaprogramban alkalmazottak létszámának növelése, Segítség a munkahelykeresésben, álláslehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése - Tehetséggondozó programok - Felzárkóztatási programok szervezése
Gyermekek	- rossz szülői hozzáállás - szülői munkanélküliség - szocializációs problémák	- Szülő bevonása az iskolai programokba, Gazdálkodási tanácsadás - Szülői tanfolyamok szervezése Munkaügyi központ által támogatott képzésekről való folyamatos tájékoztatás, Pályaorientációs képzések Munkahelyteremtés a helyi vállalkozók, vállalatok bevonásával, Közmunkaprogramban alkalmazottak és tanácsot adhatnak egymásnak Szülők bevonása az iskolai programokba, mely által a gyerek-szülő kapcsolat is javul. Emellett a szülők egymással is megbeszélhetik az esetleges problémákat,.

Idősek	- generációs problémák - elmagányosodás, megbecsülés hiánya - közlekedési nehézségek, szűrővizsgálatra való eljutás	Programok szervezése, ahol az idősebbek megismerhetik napjaink technikáját, betekintést kaphatnak a számítástechnika világába, és az internet hasznosságába. Házi segítségnyújtás minden idős számára elérhető legyen, Idősek Klubjának létrehozása, kulturális és szabadidős programok szervezése, idősök világnapjának megtartása Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás
Nők	- szűrővizsgálatokon való részvétel hiánya - Életvezetési és háztartástan ismeretek hiánya - GYES, GYÁS-ról való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát	-Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról az önkormányzati védőnő, háziorvos együttműködésével, Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás -Harmonikus, szeretetteljes családmódel iránti igény kialakítása, Életvezetési tanácsadás. Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása -Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése
Fogyatékkal élők	- A középületek nem teljesen akadálymentesek - Orvoshoz, vagy ügyintézővel kapcsolatos helyre való eljutási nehézségek - Elmagányosodás	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása az önerő csökkentése érdekében Támogató szolgálat működtetése, önkormányzati kisbusszal való szállítás Programok szervezése, ahol a fogyatékkal élők egymással és egészséges társaikkal megismerkedhetnek, barátságot köthetnek

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A roma társadalomban kialakult magas munkanélküliség minimalizálása, munkaerőpiacnak megfelelő képzés elősegítése, magasabb jövedelemszerzés - Tehetséges gyerekek elkallódásának megakadályozása - Halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, továbbtanulása.	-Munkanélküliek, polgármester, jegyző, szociális ügyintéző, munkaügyi központ, vállalkozók, munkáltatók, képzések szervezői, oktatók, pedagógusok gyermekek, szülők, pedagógusok, szakemberek Gyerekek, szülők, pedagógusok, önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat, oktatási intézmények, családgondozó, alapítványok, civil szervezetek
Gyermekek	- Szülő bevonása az iskolai programokba, Gazdálkodási tanácsadás Szülői tanfolyamok szervezése - A munkaerőpiacnak megfelelő Képzések elősegítése támogatása, munkahelyteremtés -A családból „hozott” beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségek kezelése,	-Pedagógusok, életvezetési tanácsadók , szülők - Munkaügyi Központ Kirendeltsége, Önkormányzat, Vállalkozók , oktatási intézmények pedagógusai - Nevelési tanácsadó, családsegítő igénybevétele, pszichológus, szülők, Meghívott külső előadók, gyerekek
Idősek	- Generációs problémák megszüntetése - Idősek elmagányosodásának megakadályozása -Közlekedési nehézségek és szűrővizsgálatokra való eljutás segítése /fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás /	- Önkormányzat, családsegítő, művelődési ház, közösségi könyvtár - Önkormányzat, családsegítő, művelődési ház, közösségi könyvtár , egyház - Házi orvos, védőnő, önkormányzat
Nők	-szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése Tapasztalatszerzés elősegítése háztartástan és életvezetési ismeretek területén -	Önkormányzat, házi orvos ,védőnő, fogorvos, családsegítő Házi orvos, védőnő családsegítő, önkormányzat Munkaügyi Központ, családsegítő szolgálat,

	- A nők munkába való visszahelyezkedését elősegítő intézkedések	családi napközi, bölcsőde önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, házi orvos, védőnő, szülők, Munkaügyi Központ, oktatási intézet
Fogyatékkal élők	- Az akadálymentesítés teljeskörű végrehajtása - egészségügyi ellátáshoz jutás elősegítése - A fogyatékkal élők elmagányosodásának megelőzése	- önkormányzat, gazdálkodó szervezetek, szolgáltatók, kereskedelmi egységek - önkormányzat, családsegítő, gondozónő önkormányzat családsegítő, gondozónő, egyház, oktatási intézmények

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol elősegítjük a **romák** integrációját a munkaerő-piacnak megfelelő, szakmát szereznek, foglalkoztatási szintjük jelentősen emelkedjen, hasznos tagjaivá váljanak a településünknek és a társadalomnak.

Fontos számunkra, a **mélyszegénységben élők** munkaerő- piaci integrációjának elősegítése, képzettségi, foglalkoztatottsági szintjének emelkedése, életszínvonaluk, egészségi állapotuk javulása.

Kiemelt területnek tartjuk, a **gyerekek** szociális helyzetének javítását, hogy képességeiknek, tehetségüknek megfelelő minőségi oktatásban részesüljenek, rendszeres, egészséges táplálkozásukat, hogy jól képzett, egészséges felnőttekké váljanak.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** gondozására, ápolására, egészségük megőrzésére, javítására elmagányosodásuk megelőzésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén megfelelő munkahelyek teremtését, foglalkoztatásuk elősegítését gyermekvállalást követően, a nemek közötti egyenjogúság megvalósítását.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** életkörülményeinek javítására, szociális gondozására, ellátására, rehabilitációs foglalkoztatására, önfogadásuk segítésére, elmagányosodásuk megakadályozására, az akadálymentesítés teljeskörű megvalósítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A roma társadalomban kialakult magas munkanélküliség minimalizálása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tartós munkanélküliség aránya magas Aluliskolázottság, piacképes szakmák, munkatapasztalat hiánya a munkanélküliek körében Rövid távú foglalkoztatottság
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: beiskolázás motiváció munkaügyi központtal történő egyeztetés. Középtávú: közmunkaprogramban való részvétel. Hosszú távú: munkahelyteremtés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, a romák beiskolázása(képzési hozzájárulás Piacképes szakma elsajátítása, ezáltal megélhetésük biztosított I)
Résztvevők és felelős	roma munkanélküliek, polgármester,
Partnerek	munkaügyi- központ, családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzésben résztvevők száma, és ezekből az emberekből a munkavállalók számának alakulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szakképzettség megszerzése után sem lesz eredményes az elhelyezkedés a munkaerőpiacon. Pályázat sikertelensége, kevesebb anyagi forrás. Nem piacképes szakma szerzése
Szükséges erőforrások	Humán erőforrások, anyagi, tárgyi eszközök.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tehetséges gyerekek elkallódásának megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mély szegénységben élők és romák gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban az otthoni szocializáció, az anyagiak hiánya és a pszichikai megterhelések miatt nem jut elég figyelem ezekre a gyermekekre.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyerek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon, és segítséget a folyamatos fejlődéshez. Meg kell szüntetni azokat a hátráltató tényezőket, melyek rossz irányba befolyásolják a gyermek fejlődését, tanulmányait
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szintfelmérés, mely alapján kiderül, melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet szinten tartsa, és javítsa. 3. Fel kell tárni azokat az okokat, amelyek negatívan befolyásolják a gyermek fejlődését. 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együtt működve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével
Résztvevők és felelős	szülők, családsegítő, pedagógusok,
Partnerek	szülők, családsegítő, pedagógusok,
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés elvégzése során folyamatosan figyelni kell a gyermek tanulmányainak alakulását, a versenyeken való részvétel eredményeit, és a szülőket is folyamatosan tájékoztatni kell, hogy ők is belássák, hogy fontos a gyermek fejlődése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség,
Szükséges erőforrások	Anyagi és pályázati lehetőség, humánerőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, továbbtanulása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Iskolában hátrányos megkülönböztetés, Rossz tanulmányi eredmények, érdeklődés hiánya a továbbtanulás iránt továbbtanulás elmaradása, lemorzsolódás. Szülői érdeklődés hiánya Iskolai hiányzás Magasabb arányban tanulnak szakiskolákban, nagyon alacsony számban tanulnak középiskolákban gimnáziumban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: Felzárkóztatás, tanulmányi eredmény javítása, egyéni fejlesztés Középtávú célok: Továbbtanulási lehetőségek ismertetése, motiválás továbbtanulásra Hosszú távú célok: HHH-s, HH-s gyerekek létszámának növelése középiskolákban, gimnáziumokban, felsőoktatásban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Támogató programok ösztöndíjak keresése Családi háttér támogatása szülői értekezlet, szülők motiválása Továbbtanulási információk megszerzése, nyílt napok látogatása Mentor kijelölése tehetséges gyerekek fejlesztésére
Résztvevők és felelős	szülők, pedagógusok, önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat, oktatási intézmények, családgondozó, alapítványok, civil szervezetek
Partnerek	szülők, pedagógusok, önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat, oktatási intézmények, családgondozó, alapítványok, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Javuló tanulmányi eredmények, Nő a továbbtanulók aránya középiskolákban, gimnáziumban és a felsőfokú oktatásban is.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, eredménytelen motiváció, szülői háttér támogatásának hiánya (anyagi okok, érdeklődés hiánya) Nem megfelelő tájékozottság. Lemorzsolódás
Szükséges erőforrások	Anyagi és pályázati lehetőség, humánerőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A helyes szülői hozzáállás kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Szülők bevonása az iskolai programokba, Gazdálkodási tanácsadás Szülői tanfolyamok szervezése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú: szülői értekezletre való eljárás elősegítése középtávú: szülői tanfolyamok szervezése és gazdálkodási tanácsadás hosszú távú: Pozitív szülői hozzájárulás a gyermekek testi lelki fejlődéséhez
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szülőkkel való kapcsolatfelvétel, oktatási intézmény, pedagógusok bevonása Megfelelően működő jelzőrendszer kialakítása Szabadidős programok szervezése (hétvégén, nyári szünetben, stb.) Pályázati források felkutatása (Biztos kezdet, Szülőtréning)Családok folyamatos bevonása a programokba Utánkövetés, eredmények folytonos vizsgálata
Résztvevők és felelős	Pedagógusok, életvezetési tanácsadók , szülők
Partnerek	Pedagógusok, életvezetési tanácsadók , szülők
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szülők megfelelő kapcsolata az oktatási intézménnyel, szülőértekezleten való rendszeres részvétel, közös programok segítése aktív részvétellel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülői értekezleten és szülői tanfolyamon való részvétel hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, Megfelelő szakemberek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A munkaerőpiacnak megfelelő Képzések elősegítése támogatása, munkahelyteremtés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkahelyek hiánya, alacsony iskolai végzettség. Hajlandóság hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: beiskolázás motiváció munkaügyi központtal történő egyeztetés. Közép: közmunkaprogramban való részvétel. Hosszú távú: munkahelyteremtés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, a szülők beiskolázása (képzési hozzájárulás Piacképes szakma elsajátítása, ezáltal megélhetésük biztosított)
Résztvevők és felelős	szülők, önkormányzat, munkaügyi központ cs
Partnerek	szülők, önkormányzat, munkaügyi központ cs
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzésben résztvevők száma, munkaviszonyt létesítők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat hiánya. A tájékoztatás széles körben való ismertetése.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrások, anyagi, tárgyi eszközök.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A településen élő tehetséges gyermekek elkallódásának megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élők gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban a család anyagi lehetőségei miatt nem jut elég figyelem illetve lehetőség ezeknek a gyermekeknek a továbbtanulására, közép illetve felsőfokú képzettség megszerzésére
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: Meg kell szüntetni azokat a hátráltató tényezőket, melyek rossz irányba befolyásolják a gyermek fejlődését, tanulmányait. Középtávú: Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyerek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon. Hosszú távú: A folyamatos fejlődés lehetősége biztosított legyen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Szintfelmérés, mely alapján kiderül, melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet szinten tartsa, és javítsa. 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együtt működve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a gyermek tehetségét fejleszteni lehet. Pályázatok keresésében a pedagógusok a szülők segítségére lehetnek.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, oktatási intézmények, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat
Partnerek	önkormányzat, oktatási intézmények, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés elvégzése során folyamatosan figyelni kell a gyermek tanulmányainak alakulását, a versenyeken való részvétel eredményeit. A pályázati források biztosításával lehetőséget teremteni a tehetséges gyermekek előmeneteléhez. Szakköri foglalkozásokkal kell elősegíteni a képességeinek megfelelő oktatási intézmény kiválasztását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Lemorzsolódás, érdektelenség. Az ösztöndíjprogramok bővítése.
Szükséges erőforrások	Anyagi és pályázati lehetőség, humánerőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Generációs problémák felszámolása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősök és fiatalok között nagyon nagy a generációs különbség. A számítástechnika, technika térhódításával hátrányba kerülnek embertársaiktól ezért szükséges ezen ismeretanyag átadásának feltételeit biztosítani számukra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: igényfelmérés informatikai pályázatok, Közép: ismeretek elsajátítása Hosszú: önálló informatikai eszköz használata
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az intézkedés alapja a programszervezés, mely az időseket közelebb hozza a fiatalokhoz. Idősek részére informatikai oktatás valósulhatna meg, a fiatalok pedig az idősek bevonásával elsajátíthatnák a kézimunkás mesterség rejtelseit (pl. kötés, horgolás, hímzés)
Résztvevők és felelős	polgármester, családsegítő
Partnerek	polgármester, családsegítő,
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kérdőívek alapján folyamatosan vizsgálni lehetne az igényeket és a már véget ért programok utáni jellemzést. A szükséges erőforrások biztosításával fenntartható az intézkedés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés a jelentkező, az érdeklődő. A program széles körben való meghirdetése.
Szükséges erőforrások	Humán- és pénzügyi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Idősek elmagányosodásának megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő idősek közül sokan élnek egyedül. A legtöbbjük szinte egész évben ki sem mozdul az otthonából, esetleg csak a közeli boltba sétál el az élelmiszervásárlás miatt. Kevés emberrel kommunikálnak, sokan közülük emiatt depressziósak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú: Az elsődleges cél az idősek elmagányosodásának megakadályozása, kulturális és szabadidős programok szervezése, idősek világnapjának megtartása Közép távú :Az idősek klubjának létrehozása. kulturális és szabadidős programok szervezése, idősek világnapjának megtartása Hosszú távú: Hagyományteremtés az idősek világnapjának megtartására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Létrehozni, fejleszteni az idősek klubját, 2. A házi szociális gondozáson kívül programok szervezése az idősek számára helyben, vagy esetleg más településeken. Kulturális eseményeken vehetnének részt az idősek, ahová a szállítást is a szervezet végzi. 3. Hosszú távú cél ezen szervezet fenntartása, az idősek kimozdítása a monoton mindennapokból
Résztvevők és felelős	polgármester, családsegítő
Partnerek	polgármester, családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kérdőívek alapján folyamatos vizsgálat, felmérni az idősek elégedettségét, ezeket folyamatosan vezetni egy adatbázisban. A személyi és tárgyi feltételek biztosításával működtetni kell az ellátó rendszereket.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, segítő szándék elutasítása
Szükséges erőforrások	Anyagi forrás megteremtése támogatásokból. Megfelelő szakemberek alkalmazása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közlekedési feltételek segítése és szűrővizsgálatokra való eljutás ösztönzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú : igényfelmérés Közép távú: szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása helyben Hosszú távú: egészségi állapotuk javítása, szinten tartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás szűrővizsgálatokról, egészségügyi ellátásokról, ápoló családtagoknak tanácsadás, szállítás biztosítása. Előadások (felkészülés az öregkorra
Résztvevők és felelős	házi orvos, családsegítő, önkormányzat, gondozónő
Partnerek	házi orvos, családsegítő, önkormányzat, gondozónő
Határidő(k) pontokba szedve	2014. december
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Egészségügyi ellátás javítása, rehabilitáció, kezelések, gyógyfürdő elérhetővé tétele, helyben szervezni szűrővizsgálatokat, utaztatásban segíteni (önkormányzati jármű. Szűrővizsgálatok rendszeressé tétele, idősek állapotának javulása,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, kevés résztvevő
Szükséges erőforrások	Anyagi, humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról az önkormányzati védőnő, háziorvos együttműködésével, Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: nők igényeinek felmérése Közép Távú: rendezvény szervezése, közösség építés Hosszú távú: rendszeres rendezvények és kapcsolattartás, szállító jármű beszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szűrővizsgálatok, felvilágosító előadás szervezése. Női civil szerveződések támogatása kapcsolatfelvétel a helyi védőnővel - a kismamák igényeinek felmérése - rendszeres összejövetelek szervezése (baba-mama klub, babaruha börze), - közösségi önszolgáltató csoportok létrehozása
Résztvevők és felelős	védőnő, háziorvos, önkormányzat, családsegítő
Partnerek	védőnő, háziorvos, önkormányzat, családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	2015. december
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Résztvevők, érdeklődők száma - az összejövetelek hagyománnyá válása Programok hagyománnyá tétele - folyamatos kapcsolattartás és tájékoztatás (pl. értesítő, körlevél) - egyéni motiváció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés részvételi arány,
Szükséges erőforrások	Humán, anyagi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tapasztalatszerzés elősegítése háztartástan és életvezetési ismeretek területén
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Korai gyermekvállalás és családalapítás, majd válás, csonka családok, tapasztalatlanság az életvezetés és a háztartási ismertek terén, információhiány a pénzügyi ismeretekben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: Életvezetési tanácsadás. Közép távú :Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása Hosszú távú: Harmonikus, szeretetteljes családmodell iránti igény kialakítása,
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Elméleti és gyakorlati oktatás házimunka, háztartástan, pénzügyi ismeretek, családi költségvetés, felvilágosító előadások témáiban.
Résztevők és felelős	Háziorvos, védőnő családsegítő, önkormányzat
Partnerek	Háziorvos, védőnő családsegítő, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	képzésen résztvevők száma, bevont külső szakemberek, Tanfolyam elvégzését igazoló tanúsítvány Nyomon követés, utógondozás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	lemorzsolódás, érdektelenség - motiváltság, érdeklődés fenntartása legalább a résztvevők 80%-a végezze el a tanfolyamot
Szükséges erőforrások	anyagi, humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A nők munkába való visszahelyezkedését elősegítő intézkedések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyed-ről, Gyás-ről visszatérő munkaerőpiacra való elhelyezkedés nehéz így, a nők tartós munkanélkülisége magasabb
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú: gyermek elhelyezését biztosító intézmény közép távú: munkaerő szükségletnek megfelelő, képzések, átképzések szervezése Hosszú távú: A gyermek elhelyezés illetve munkához jutás optimalizálása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képzési programok szervezése, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása
Résztvevők és felelős	polgármester, helyi költségvetés és gazdálkodói szervek vezetői, munkaügyi központ
Partnerek	polgármester, helyi költségvetés és gazdálkodói szervek vezetői, munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Munkát vállalók száma, képzésen résztvevők száma, gyermekintézményben felvételt nyerők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincsenek megfelelő képzések, átképzések, jövőképhiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati és humán erőforrás

2. 2018-ban elfogadott HEP Összegző táblázata - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A roma társadalomban kialakult magas munkanélküliség minimalizálása	A tartós munkanélküliség aránya magas. Aluliskolázottság a jellemző, piacképes szakmák, munkatapasztalat hiánya a munkanélküliek körében. Rövid távú foglalkoztatottságuk jellemző, többségében közmunka keretében.	Rövid távú cél: beiskolázás, motiválás, munkaügyi központtal való egyeztetés. Középtávú cél: közmunkaprogramban való részvétel. Hosszútávú cél: munkahelyteremtés.	EU2020 Stratégia. Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Roma integráció Évtizede Program	Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, a romák beiskolázása (képzési hozzájárulás Piacképes szakma elsajátítása, ezáltal megélhetésük biztosítása)	Polgármester, jegyző, családsegítő	A pályázatok kiírásához kapcsolódó. 2023. 12. 31.	Foglalkoztatottak száma/pályázatok száma	Pályázatban előírt erőforrások biztosítása	Közfoglalkoztatottak számának alakulása szerint
2	Tehetséges gyerekek elkallódásának megakadályozása	A mély szegénységben élők és romák gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban az otthoni szocializáció, az anyagi hiánya és a pszichikai	Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyerek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon, és segítséget a folyamatos fejlődéshez. Meg kell szüntetni azokat a hátráltató tényezőket,	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési Esélyegyenlőség tervvel van összhangban.	1. Szintfelmérés, mely alapján kiderül, hogy melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet	Polgármester, jegyző, családsegítő, pedagógusok.	2023. 12. 31.	Képzéseken való részvétel arányának javítása.	Pénzügyi erőforrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.

		megterhelések miatt nem jut elég figyelem ezekre a gyermekekre.	melyek rossz irányba befolyásolják a gyermekek fejlődését, tanulmányait.		szinten tartsa, és javítsa. 3. Fel kell tárnunk az okokat, melyek negatívan befolyásolják a gyermek fejlődését. 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együttműködve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a gyermek magasabb szintre tudja emelni tudását.					
3	Halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, továbbtanulásának segítése	Iskolában hátrányos megkülönböztet és. Rossz tanulmányi eredmények, érdeklődés hiánya a továbbtanulás iránt, továbbtanulás elmaradása, lemorzsolódás. Szülői érdeklődés hiánya, iskolai hiányzások. Magasabb arányban tanulnak	Rövid távú célok: felzárkóztatás, tanulmányi eredmény javítása, egyéni fejlesztés. Középtávú célok: továbbtanulási lehetőségek ismertetése, motiválás továbbtanulásra. Hosszú távú célok: HHH-s és HH-s gyermekek létszámának növelése középiskolákban	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési Esélyegyenlőség i tervvel van összhangban.	Támogató programok, ösztöndíjak keresése. Családi háttér támogatása. Szülői értekezlet, szülők motiválása. Továbbtanulási információk megszerzése, nyílt napok látogatása. Mentor kijelölése, tehetséges gyerekek fejlesztése	Polgármester, jegyző, pedagógusok. Gyermekjóléti Szolgálat, oktatási intézmények dolgozói, vezetői, családgondozó, alapítványok, civil szervezetek.	2023. 12. 31.	A HH és HHH gyermekek közép –és felsőfokú tanulmányainak segítése	Az intézkedésben részt vevők szakmai tudása, munkaideje. Írásbeli tájékoztatáshoz szükséges irodai eszközök beszerzése.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.

		szakiskolákban, nagyon alacsony számban tanulnak középiskolákban , gimnáziumban.	, gimnáziumban, felsőoktatásban.							
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A helyes szülői hozzáállás kialakítása	Szülők bevonása az iskolai programokba. Gazdálkodási tanácsadás, szülői tanfolyamok szervezése.	Rövid távú cél: szülő értekezletre való eljárás elősegítése. Középtávú cél: szülői tanfolyamok szervezése és gazdálkodási tanácsadás. Hosszú távú cél: pozitív szülői hozzájárulás a gyermek testi-lelki fejlődéséhez.	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési Esélyegyenlőség i tervvel van összhangban.	Szülőkkel való kapcsolatfelvétele, oktatási intézmények, pedagógusok bevonása. Megfelelően működő jelzőrendszer kialakítása. Szabadidős programok szervezése (hétvégén, nyári szünetben, stb.). Pályázati források felkutatása (Biztos kezdet, Szülőtréning). Családok folyamatos bevonása a programokba. Utánkövetés, eredmények folytonos vizsgálata.	Polgármester, jegyző, pedagógusok, életvezetési tanácsadók.	2023. 12. 31.	Életvezetési tanácsadások, szabadidős programok.	Az intézkedésben részt vevők szakmai tudása.	Programok folyamatos szervezése.
2	Szakmai színvonal emelése	Szakmai csoportok hiánya	Szakmai csoportok létrehozása és működtetése. A HH/HHH, valamint az	EFOP	Program megismertetése, tájékoztató.	Polgármester, jegyző, önkormányzat, EFOP mentorok	2023. 12. 31.	Számonkérhető és rendszerének kidolgozása.	Pályázat	Szakmai csoportok létrehozása.

			összes gyermek igényére épülő szakmai csoportok létrehozása, működtetése							
3	A településen élő tehetséges gyerekek elkallódásának megakadályozás a.	A településen élők gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban a család anyagi lehetőségei miatt nem jut elég figyelem ezeknek a gyermekeknek a továbbtanulásár a, közép illetve felsőfokú képzettség megszerzésére.	Rövid távú cél: meg kell szüntetni azokat a hátráló tényezőket, melyek rossz irányba befolyásolják a gyermek fejlődését, tanulmányát. Középtávú cél:Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyerek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon. Hosszú távú cél: a folyamatos fejlődés lehetősége biztosított legyen.	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési Esélyegyenlőség i tervvel van összhangban.	1. Szintfelmérés, mely alapján kiderül, hogy melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet szinten tartsa, és javítsa. 3. Fel kell tárni azokat az okokat, melyek negatívan befolyásolják a gyermek fejlődését. 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együttműködve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a gyermek tehetségét fejleszteni lehet. Pályázatok	Polgármester, jegyző, oktatási intézmények, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat.	2023. 12. 31.	Programokon résztvevők száma	Pedagógusok, szakemberek biztosítása	Programok folyamatos szervezése.

					keresésében a pedagógusok a szülők segítségére lehetnek.					
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Szűrővizsgálatok on való részvétel elősegítése.	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról az önkormányzati védőnő, háziorvos együttműködésével. Szűrővizsgálatok ra való eljutásban való segítségnyújtás.	Rövid távú cél: nők igényeinek felmérése. Közép távú cél: rendezvény szervezése, közösség építés. Hosszú távú cél: rendszeres rendezvények és kapcsolattartás.	EU2020 Stratégia, Nemzeti Népegészségügyi Program.	Szűrővizsgálatok , felvilágosító előadás szervezése. Női civil szerveződések támogatása, kapcsolatfelvétele a helyi védőnővel. A kismamák igényeinek felmérése, rendszeres összejövetelek szervezése (baba-mama klub, babaruha börze). Közösségi önszervező csoportok létrehozása.	Védőnő, háziorvos, önkormányzat, családsegítő	2023. 12. 31.	Vizsgálatokon való részvétel száma.	Vizsgálatot végző szakemberek, helyiség biztosítás a szűrővizsgálathoz.	Folyamatos
2	Tapasztalatszerző és elősegítése háztartásban és életvezetési ismeretek területén.	Korai gyermekvállalás és családalapítás, majd válás, csonka családok, tapasztalatlanok az életvezetés és a háztartási ismeretek terén. Információhiány a pénzügyi	Rövid távú cél: életvezetési tanácsadás. Közép távú cél: Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása. Hosszú távú cél: Harmonikus, szeretetteljes családmódel	EU2020 Stratégia, Nemzeti Népegészségügyi Program.	Elméleti és gyakorlati oktatás, házimunka, háztartásban, pénzügyi ismeretek, családi költségvetés, felvilágosító előadások a témában.	Háziorvos, védőnő, családsegítő, önkormányzat.	2023. 12. 31.	Életvezetési tanácsadás	Megfelelő szakemberek biztosítása	Pályázati és önkormányzati forrásból egyaránt.

		ismeretekben.	iránti igény kialakítása.							
3	A nők munkába való visszahelyezkedését elősegítő intézkedések.	GYED-ről, GYÁS-ról visszatérő anyáknak a munkaerőpiacra való elhelyezkedés nehéz, így a nők tartós munkanélküliség e magasabb.	Rövid távú cél: gyermek elhelyezését biztosító intézmény. Közép távú cél: Munkaerő szükségletnek megfelelő képzések, átképzések szervezése. Hosszú távú cél: A gyermek elhelyezés, illetve a munkához jutás optimalizálása.	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával és az EU2020 Stratégiával van összhangban.	Képzési programok szervezése, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása.	Polgármester, helyi költségvetés és gazdálkodói szervek vezetői.	2023. 12. 31.	Dolgozó nők létszámának növelése.	Polgármester, jegyző munkája, pályázati forrás.	Részben önkormányzat által, részben pályázati forrásból megoldható.
...										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Generációs problémák felszámolása	Az idősek és fiatalok között nagyon nagy a generációs különbség. A számítástechnika, technika térhódításával hátrányba kerülnek embertársaiktól, ezért szükséges ezen ismeretanyag átadásának feltételeit biztosítani számukra.	Rövid távú cél: igényfelmérés, informatikai pályázatok. Közép távú cél: ismeretek elsajátítása. Hosszú távú cél: önálló informatikai eszköz használata.	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával van összhangban. Időügyi Nemzeti Stratégia.	Az intézkedés alapja a programszervezés, mely az időseket közelebb hozza a fiatalokhoz. Idősek részére informatikai oktatás valósulhatna meg, a fiatalok pedig az idősek bevonásával elsajátíthatnák a kézimunkás mesterség rejtelseit (pl.: kötés, horgolás, hímzés)	Polgármester, jegyző, családsegítő	2023. 12. 31.	Számítástechnikai és egyéb tanfolyamok, közösségi programok.	Képzési anyagok beszerzése.	Folyamatos fenntartás feltételei adottak.

2	Közlekedési feltételek segítése és szűrővizsgálatok ra való eljutás ösztönzése.	Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról. Szűrővizsgálatok ra való eljutásban való segítségnyújtás.	Rövid távú cél: igényfelmérés. Közép távú cél: szűrővizsgálatok szervezés, lebonyolítása helyben. Hosszú távú cél: egészségi állapotuk javítása, szinten tartása.	Nemzeti Egészségügyi Program, EU 2020 Stratégia	Tájékoztatás szűrővizsgálatok ról, egészségügyi ellátásokról, ápoló családtagoknak tanácsadás, szállítás biztosítása. Előadások (felkészülés az öregkorra).	Polgármester, jegyző, háziorvos, családsegítő, önkormányzat, házi gondozó.	2023. 12. 31.	Szűrővizsgálatok szervezése (tüdőszűrés, cukormérés, szemvizsgálat.)	Vizsgálatot végző szakemberek biztosítása.	Folyamatos fenntartás feltételei adottak, férőhelyek rendelkezésre állnak.
3	Idősek elmagányosodásának megakadályozása.	A településen élő idősek közül sokan élnek egyedül. A legtöbbjük szinte egész évben ki sem mozdul az otthonából, esetleg csak a közeli közértbe sétál el az élelmvásárlás miatt. Kevés emberrel kommunikálnak, sokan közülük emiatt depressziósak.	Rövid távú cél: Az elsődleges cél az idősek elmagányosodásának megakadályozása, kulturális és szabadidős programok szervezése, idősek világnapjának megtartása. Közép távú cél: az idősek klubjának létrehozása. Hosszú távú cél: Hagyományteremtés az idősek világnapjának megteremtésére.	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával van összhangban. Időügyi Nemzeti Stratégia.	1. Létrehozni, fejleszteni az idősek klubját. 2. A házi szociális gondozáson kívül programok szervezése az idősek számára helyben, vagy esetleg más településeken. Kulturális eseményeken vehetnének részt az idősek, ahová a szállítást is a szervezet végzi. 3. Hosszú távú cél ezen szervezet fenntartása, az idősek kimoszdítása a monoton mindennapokból.	Polgármester, jegyző, önkormányzat, családsegítő, házi gondozó.	2023. 12. 31.	Időse klubja létszámának emelkedése, összejáró idősek számának növekedése, elmagányosodottak számának csökkenése	Intézményi költségvetés	Folyamatos fenntartás feltételei adottak.
...										

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az akadálymentesít és teljes körű végrehajtása.	Részen megoldott a középületek akadálymentesítése.	Rövid távú cél: hiányosságok feltárása. Közép távú cél:tervek, pályázati források felkutatása. Hosszú távú cél: Komplex akadálymentesít és megvalósítása.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Rehabilitációs szakember bevonása, pályázati tervek előkészítése, engedélyeztetés e, komplex akadálymentesít és megvalósítása.	Önkormányzat, közintézmények vezetői, gazdálkodó szervezetek, szolgáltatók, kereskedelmi egységek, építésügyi hatóság, kivitelezők.	2023. 12. 31.	Valamennyi fogyatékkal élő személy számára a tájékoztató, megközelíthető ségi lehetőség biztosítása Intézmények folyamatos ellenőrzése és ezen előírások betartatása.	Pályázati források, önkormányzati segítség.	Folyamatos
2	Egészségügyi ellátáshoz jutás elősegítése.	Az egészségügyi prevenciók, a szűrővizsgálatok at a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramok ra történő eljutások, eljuttatásuk terén.	Rövid távú cél: Igények felmérése. Közép távú cél: szállításhoz szükséges jármű beszerzése. Hosszú távú cél: a felmerült igények folyamatos biztosítása.	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával van összhangban.	1. Felmérni a fogyatékkal élők részvételét a szűrővizsgálatok on. 2. Megszervezni a szűrővizsgálatok at a településen, segítséget nyújtani a fogyatékkal élők eljutásában, megoldani a szűrővizsgálatra szállításukat. Közlekedési lehetőségek javítására épül.	Polgármester, jegyző, önkormányzat, családsegítő, gondozó.	2023. 12. 31.	Családokkal való együttműködés intenzívebb kialakítása, nagyobb igénybevétel közszolgáltatás ok, szűrővizsgálato k tekintetében Támogató szolgáltatás működtetése	Pályázati forrás	Folyamatos
3	Előítéletek, sztereotípiák leküzdése	A többségi társadalom előítéletessége	Pozitív attitűd kialakítása közös programok kapcsán, intézmények dolgozói részére	EFOP projektek	A fogyatékkal élők intézményében nyílt napok szervezése, hogy megismerjék a célcsoport képességeit,	Polgármester, jegyző, önkormányzat, családsegítő, gondozónő, egyház, oktatási intézmények.	2023. 12. 31.	Nyílt napokon való széles körű részvétel Nagyobb nyilvánosság Képzéseken való részvétel, a fogyatékos személyekkel	Szociális, oktatási és kulturális intézmények összefogása, helyszín biztosítása	Folyamatos

			érzékenyítő tréning szervezése A fogyatékkal élők mindennapjain ak bemutatása, célcsoport megismertetés e. Pozitív attitűd kialakítása.		napi tevékenységük et, ezáltal elfogadóbbak, türelmesebbek legyenek a többségi társadalom tagjai Közös programok szervezése az oktatási és egyéb szociális intézményekkel.			való bánásmód és jobb kommunikáció reményében.		
...										

2. 2020-ban felülvizsgált HEP Összegző táblázata - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tehetséges gyerekek elkallódásának megakadályozása	A mélyszegénységben élők és romák gyermekei között is szépszámmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban az otthoni szocializáció, az anyagi hiánya és a pszichikai megterhelések miatt nem jut elég figyelem ezekre a gyermekekre.	Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyerek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon, és segítséget a folyamatos fejlődéshez. Meg kell szüntetni azokat a hátráltató tényezőket, melyek rossz irányba befolyásolják a gyermek fejlődését, tanulmányait	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési Esélyegyenlőségi törvénnyel összhangban.	1. Szintfelmérés, mely alapján kiderül, melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet szinten tartsa, és javítsa. 3. Fel kell tárni azokat az okokat, amelyek negatívan befolyásolják a gyermek fejlődését. 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együtt működve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a gyermek	polgármester, jegyző, családsegítő, pedagógusok	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Képzéseken való részvétel arányának javítása.	Pénzügyi erőforrás.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.

					magasabb szintre tudja emelni tudását.					
2	Halmazottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, továbbtanulásának segítése	Iskolában hátrányos megkülönböztetés, Rossz tanulmányi eredmények, érdeklődés hiánya a továbbtanulás iránt, továbbtanulási elmaradása, lemorzsolódás. Szülői érdeklődés hiánya Iskolai hiányzás Magasabb arányban tanulnak szakiskolákban, nagyon alacsony számban tanulnak középiskolákban, gimnáziumokban, felsőoktatásban	Rövid távú cél: Felzárkóztatás, tanulmányi eredmény javítása, egyéni fejlesztés Középtávú cél: Továbbtanulási lehetőségek ismertetése, motiválás továbbtanulásra Hosszú távú cél: HHH-s, HH-s gyerekek létszámának növelése középiskolákban, gimnáziumokban, felsőoktatásban	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési törvénnyel összhangban.	Támogató programok ösztöndíjak keresése Családi háttér támogatása szülői értekezlet, szülők motiválása Továbbtanulási információk megszerzése, nyílt napok látogatása Mentor kijelölése tehetséges gyerekek fejlesztésére	polgármester, jegyző, pedagógusok, gyermekjóléti szolgálat, oktatási intézmények dolgozói, vezetői, családgyógyógyító, civil szervezetek	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	A HH és HHH gyermekek közép- és felsőfokú tanulmányainak segítése.	Az intézkedésben részt vevők szakmai tudása, munkaideje.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.
3	A roma társadalomban kialakult magas munkanélküliség minimalizálása	A tartós munkanélküliség aránya magas. Aluliskolázottság a jellemző, piacképes szakmák, munkatapasztalat hiánya a közmunkaprogramban munkanélküliek körében. Rövid távú foglalkoztatottságuk a jellemző, többségében közmunka keretében.	Rövid távú cél: beiskolázás, motiválás, munkaügyi központtal egyeztetés. Középtávú cél: a közmunkaprogramban való részvétel. Hosszútávú cél: munkahelyteremtés.	EU2020 Stratégia. Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia Roma Integráció Évtizede Program	Kapcsolatfelvétel munkaügyi központtal, a roma beiskolázása (képzési hozzájárulás, piacképes szakma elsajátítása, ezáltal megélhetésük biztosítása)	polgármester, jegyző, családgondozó	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Foglalkoztatottak száma / pályázatok száma	Pályázatban előírt források biztosítása	Közfoglalkoztatottak számának alakulása szerint.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A helyes szülői hozzáállás kialakítása	A Szülők bevonása az iskolai programokba, Gazdálkodási tanácsadás Szülői tanfolyamok szervezése	rövid távú: szülői értekezletre való eljárás elősegítése középtávú: szülői tanfolyamok szervezése és gazdálkodási tanácsadás hosszútávú: Pozitív szülői hozzájárulás a gyermekek testi -lelki fejlődéséhez	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Köznevelési törvénnyel összhangban	szülőkkel való kapcsolatfelvétel, I oktatási intézmények, pedagógusok bevonása Megelőző működő jelzőrendszer Szabadidős programok szervezése (hétvégén, nyári szünetben, stb.) Pályázati források felkutatása (Biztos kezdet, Szülőtréning)Családok folyamatos bevonása a	Pedagógusok, életvezetési tanácsadók , jegyző, polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Életvezetési tanácsadások szabadidős programok.	Az intézkedésben résztvevők szakmai tudása.	Programok folyamatos szervezése.

					programokba Utánkövetés, eredmények folytonos vizsgálata					
2	A településen élő tehetséges gyermekek elkallódásának megakadályozása	A településen élő gyermekei között is szép számmal vannak tehetséges és kiváló képességű gyermekek. Azonban a család anyagi lehetőségei miatt nem jut elég figyelem illetve lehetőség ezeknek a cél, hogy minden gyermekeknek a saját továbbtanulására, közép illetve felsőfokú képzettség megszerzésére	Rövid távú: Meg kell szüntetni azokat a hátráltató tényezőket, melyek rossz irányba befolyásolják a gyermek fejlődését, tanulmányait. Középtávú: Ezen intézkedéssel az a cél, hogy minden gyermek a saját szintjének megfelelő oktatást kapjon. Hosszú távú: A folyamatos fejlődés biztosított legyen	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiával és a 2008. évi Oktatási Esélyegyenlőségi tervvel van összhangba	1. Szintfelmérés, mely alapján kiderül, melyik gyerek mire képes. 2. Amennyiben az derül ki, hogy a gyermek jó képességű, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt a képességet szinten tartsa, és javítsa. 3. Fel kell tárnai azokat az okokat, melyek negatívan befolyásolják a gyermek fejlődését 4. Fel kell venni a szülőkkel a kapcsolatot, és velük együtt működve megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a gyermek tehetségét fejleszteni lehet. Pályázatok keresésében a pedagógusok a szülők segítségére lehetnek.	polgármester, jegyző, oktatási intézmények, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Programokon résztvevők száma.	Pedagógusok szakemberek biztosítása.	Programok folyamatos szervezése.
3	Szakmai színvonal emelése	Szakmai csoportok hiánya	Szakmai csoportok létrehozása és működtetése. A HH/HHH valamint az összes gyermek igényére épülő szakmai csoportok létrehozása működtetése.	EFOP	Program megismertetése, tájékoztató.	polgármester, jegyző, önkormányzat, EFOP mentorok	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Számonkérhetőség rendszerének kidolgozása.	Pályázat.	Szakmai csoportok létrehozása.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	szűrővizsgálatokon való részvétel elősegítése	Tájékoztatók a szűrővizsgálatok fontosságáról, esetleges betegségek tüneteiről, az orvosi vizsgálatokról az önkormányzati védőnő, háziorvos együttműködésével, Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás	Rövid: nők igényeinek felmérése Közép: rendezvény szervezése, közösség építés Hosszú: rendszeres rendezvények és kapcsolattartás	EU2020 Stratégia, Nemzeti Népegészségügyi Program	Szűrővizsgálatok, felvilágosító előadás szervezése. Női civil szervezetek támogatása kapcsolatfelvétel a helyi védőnővel - a kismamák igényeinek felmérése - rendszeres összejövetelek szervezése (baba-mama klub, babaruha börze), - közösségi önkéntes csoportok létrehozása	védőnő, háziorvos, önkormányzat, családsegítő,	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Vizsgálatokon való részvétel száma.	Vizsgálatot végző szakemberek, helyiség biztosítás a szűrővizsgálathoz.	Folyamatos
2	Tapasztalatszerzés	Korai	Rövid távú:	EU2020 Stratégia,	Elméleti és gyakorlati	Háziorvos, védőnő családsegítő,	2023. 12. 31.	életvezetési	megfelelő	Pályázati és

	elősegítése háztartásban és életvezetési ismeretek területén	gyermekvállalás és családalapítás, majd válás, csonka családok, tapasztalatlanság az életvezetés és a háztartási ismertek terén, információhiány a pénzügyi ismeretekben	Életvezetési tanácsadás. Közép távú: Gyakorlati-elméleti ismeretek elsajátítása Hosszú távú: Harmonikus, szeretetteljes családmódel iránti igény kialakítása,	Nemzeti Népegészségügyi program	oktatás házimunka, háztartásban, pénzügyi ismeretek, családi költségvetés, felvilágosító előadások témában.	önkormányzat	(vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	tanácsadás	szakemberek biztosítása	önkormányzati forrásból egyaránt.
3	- A nők munkába való visszahelyezkedését elősegítő intézkedések	Gyed-ről, Gyás-ről visszatérő anyák munkaerőpiacra való elhelyezkedése nehéz így, a nők tartós munkanélkülisége magasabb	rövid távú: gyermek elhelyezését biztosító intézmény közép távú: munkaerő szükségletnek megfelelő, képzések, átképzések szervezése Hosszú távú: A gyermek elhelyezés illetve munkához jutás optimalizálása	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával és az EU 2020 Stratégiával van összhangban	Képzési szervezése, napközbeni ellátásának biztosítása	polgármester, helyi költségvetés és gazdálkodói szervek vezetői	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Dolgozó nők létszámának növelése.	Polgármester, jegyző munkája, pályázati forrás.	Részben önkormányzat által, részben pályázati forrásból megoldható.

IV. Az idők esélyegyenlősége

1	Generációs problémák felszámolása	Az idők és fiatalok között nagyon nagy a generációs különbség. A számítástechnika, technika térhódításával hátrányba kerülnek embertársaiktól ezért szükséges ezen ismeretanyag átadásának feltételeit biztosítani számukra.	Rövid: igényfelmérés informatikai pályázatok, Közép: ismeretek elsajátítása Hosszú: önálló informatikai eszköz használata	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával van összhangban, Időügyi Nemzeti Stratégia	Az intézkedés alapja a programszervezés, mely az időket közelebb hozza a fiatalokhoz. Idők részére informatikai oktatás valósulhatna meg, a fiatalok pedig az idők bevonásával elsajátíthatnák a kézimunkás mesterség rejtelseit (pl. kötés, horgolás, hímezés	polgármester, jegyző, családsegítő	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Számítástechnikai és egyéb tanfolyamok, közösségi programok.	Képzési anyagok beszerzése.	Folyamatos fenntartás feltételei adottak.
2	Idők elmagányosodásának megakadályozása	A településen élő idők közül sokan egyedül élnek egyedül. A idők legtöbbjük szinte egész évben ki sem mozdul az otthonából, esetleg csak a közeli boltba sétál el az	rövid távú: az idők között sokan elsődleges cél az elmagányosodásának megakadályozása, a kulturális és szabadidős programok szervezése, idők	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiával van összhangban. Időügyi Nemzeti Stratégia	1. Létrehozni, fejleszteni az idők klubját, 2. A házi önkormányzat, házi gondozó programok szervezése az idők számára helyben, vagy esetleg más településeken. Kulturális eseményeken vehetnének rész az idők, ahová a	polgármester, jegyző, családsegítő, házi gondozó	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Idők klubja létszámának emelkedése, összejáró idők számának növekedése, elmagányosodottak számának csökkenése.	Intézményi költségvetés.	Folyamatos fenntartás feltételei adottak.

		élelemvásárlás miatt. Kevés emberrel kommunikálnak, sokan közülük emiatt depressziósak.	világnapjának megtartása. Közép távú: Az idősök klubjának létrehozása. kulturális és szabadidős programok szervezése, idősök világnapjának megtartása. Hosszú távú: Hagományteremtés az idősök világnapjának megtartására		szállítást is a szervezet végzi. 3. Hosszú távú cél ezen szervezet fenntartása, az idősök kimozdítása a monoton mindennapokból					
3	Közlekedési feltételek segítése és szűrővizsgálatokra való eljutás ösztönzése	Tájékoztatás szűrővizsgálatok fontosságáról, az esetleges betegségek tüneteiről, gyógyításáról. Szűrővizsgálatokra való eljutásban való segítségnyújtás	a Rövid: igényfelmérés Közép: szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása helyben. Hosszú: egészségi állapotuk javítása, szinten tartása	Nemzeti Népegészségügyi Program, EU2020 Stratégia	Tájékoztatás szűrővizsgálatokról, egészségügyi ellátásokról, ápoló családtagoknak tanácsadás, szállítás biztosítása. Előadások (felkészülés az öregkorra)	polgármester, jegyző, háziorvos, családsegítő, önkormányzat, házi gondozó	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Szűrővizsgálatok szervezése (tüdőszűrés, cukormérés szemvizsgálat)	Vizsgálatot végző szakemberek biztosítása.	Folyamatos fenntartás feltételei adottak, férőhelyek rendelkezésre állnak.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az akadálymentesítés teljeskörű végrehajtása	Részben megoldott a középületek akadálymentesítése.	Rövid: hiányosság feltárása. Közép: tervek, pályázati források felkutatása. Hosszú: komplex akadálymentesítés megvalósítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	rehabilitációs szakember bevonása, pályázati tervek előkészítése, engedélyeztetése, komplex akadálymentesítés megvalósítása	Önkormányzat, közintézmények vezetői, gazdálkodó szervezetek, szolgáltatók, kereskedelmi egységek, építésügyi hatóság, kivitelezők	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Valamennyi fogyatékkal élő személy számára tájékoztató, megközelíthetőségi lehetőség biztosítása. Intézmények folyamatos ellenőrzése és ezen előírások betartása.	Pályázati források, önkormányzati segítség.	Folyamatos
2	Egészségügyi ellátáshoz jutás elősegítése	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé vesznek igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra	rövid távú: Igények felmérése. Közép: távú: szállításhoz szükséges jármű beszerzése. Hosszú távú: A felmerült igények folyamatos biztosítása.	Az EU 2020 Stratégiával és a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával van összhangban.	1. Felmérni a fogyatékkal élők részvételét szűrővizsgálatokon. 2. Megszervezni a szűrővizsgálatokat településen, segítséget nyújtania fogyatékkal élők eljutásában, megoldani a szűrővizsgálatokra szállításukat. 3. Tájékoztatás a közlekedési lehetőségek javítására épül.	polgármester, jegyző, önkormányzat, családsegítő, gondozó	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Családokkal való együttműködés intenzívebb kialakítása, nagyobb igénybevétel, közszolgáltatások, szűrővizsgálatok tekintetében Támogató szolgáltatás	Pályázati forrás	Folyamatos

		történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.						működtetése		
3	Előítéletek, sztereotípiák leküzdése	A többségi társadalom előítéletessége.	Pozitív attitűd kialakítása közös programok kapcsán, intézmények dolgozói részére érzékenyítő tréning szervezése. A fogyatékkal élők mindennapjainak bemutatása, célcsoport megismertetése. Pozitív attitűd kialakítása.	EFOP projektek	A fogyatékkal élők intézményében nyílt napok szervezése, hogy megismerjék a célcsoport képességeit, napi tevékenységüket ezáltal elfogadóbbak, türelmesebbek legyenek a többségi társadalom tagjai. Közös programok szervezése az oktatási és egyéb szociális intézményekkel.	polgármester, jegyző, önkormányzat, családsegítő, gondozónő egyház, oktatási intézmények	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés folyamatban van.	Nyílt napokon való széleskörű részvétel. Nagyobb nyilvánosság. Képzéseken való részvétel, a fogyatékos személyekkel való bánásmód és jobb kommunikáció reményében.	Szociális, oktatási és kulturális intézmények összefogása, helyszín biztosítása.	Folyamatos.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről feljegyzés készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település

döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat,

hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Vállaj község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

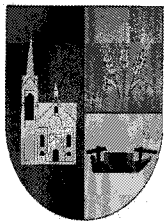
II. Ezt követően Vállaj község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 67/2018. (XII.18.) számú határozatával elfogadta.

III. Vállaj Község Polgármestere a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) a 80/2020.(XII.7) polgármesteri határozatával elfogadta.

Vállaj Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Vállaj, 2020. december 07.

VÁLLAJ Község
Önkormányzata
4351. Vállaj, Szabadság tér 6.
Tel/fax: /44/ 554-014. 554-040.
E-mail: vallaj@enternet.hu

K I V O N A T

mely készült Vállaj Község Képviselő-testületének
2018. december 18.-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

Vállaj Község
Önkormányzata
Képviselő-testületének
67/2018.(XII.18.)
határozata

Vállaj község Helyi Esélyegyenlőségi Program 2019 - 2023 elfogadása

Vállaj község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2019-2023. időszakra vonatkozóan elfogadja.

Felkéri Vilmos István polgármestert, hogy gondoskodjon a Helyi Esélyegyenlőségi Programnak a helyben szokásos módon történő megjelentetéséről, továbbá a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltsége részére történő megküldéséről.

kmf.

Vilmos István
polgármester

Janovszkiné Veres Szilvia
aljegyző

Vállaj Község Önkormányzat
Polgármester
4351 Vállaj, Szabadság tér 6..
Tel.,fax: 44/554-014.
E-mail: vallaj@enternet.hu.

VÁLLAJ KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉNEK
80/2020.(XII.07.) PM határozata

Helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálatáról

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján a 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelet 1. §-ában kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet kapcsán Vállaj község Önkormányzat hatáskörében eljárva Vállaj Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 67/2018. (XII.30.) határozatával elfogadott 2018-2023 évi Helyi esélyegyenlőségi programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően felülvizsgáltam és Vállaj Község Helyi esélyegyenlőségi programját a határozat 1. mellékletében foglaltak alapján elfogadom.

Vállaj, 2020. december 7.

Vilmos István
polgármester

